

I.

UPRAVA, ODBORI, ČLANOVI.

UPRAVA.

Predsjednik :

TADE SMIČIKLAS.

Predstojnici razredni :

U historičko-filologičkom razredu

Dr. TOMO MARETIĆ.

U filozofičko-juridičkom razredu :

Dr. FRANJO MARKOVIĆ.

U matematičko-prirodoslovnom razredu :

Dr. GUSTAV JANEČEK.

Prvi tajnik :

Dr. FRAN VRBANIĆ.

Drugi tajnik i knjižničar :

Dr. AUGUST MUSIĆ.

Arhivar :

TADE SMIČIKLAS.

Privr. ravnatelj Strossmayerove galerije slika:
Dr. JOSIP BRUNŠMID.

Ravnatelj pisarne:
ANTUN MAZEK, kr. gimn. rav. u m.
Podvornik:
Dragutin Firšt.

ODBORI.

- a) Financijalni:**
Dr. FRAN VRBANIĆ.
MILOVAN ZORIČIĆ.
- b) Za izdavanje historičkih i historičko-juridičkih spomenika:**
Dr. DANE GRUBER.
VJEKOSLAV KLAIĆ.
EMILIJE LASZOWSKI.
Dr. GAVRO MANOJLOVIĆ.
TADE SMIČIKLAS.
Dr. FERDO ŠIŠIĆ.
- c) Za izdavanje starih pisaca hrvatskih:**
VLADOJE DUKAT.
Dr. ĐURO KÖRBLER.
Dr. TOMO MARETIĆ.
Dr. FRANJO MARKOVIĆ.
Dr. AUGUST MUSIĆ.
- d) Za sabiranje spomenikâ tradicionalne literature:**
Dr. ĐURO ARNOLD.
Dr. DRAGUTIN BORANIĆ.
Dr. TOMO MARETIĆ.
IVAN MILČETIĆ.

Dr. AUGUST MUSIĆ.
TADE SMIČIKLAS.
Dr. STJEPAN TROPSCH.

e) Za galeriju slika:

Dr. JOSIP BRUNŠMID.
Dr. FRANJO MARKOVIĆ.
Dr. AUGUST MUSIĆ.
TADE SMIČIKLAS.
MILOVAN ZORIČIĆ.

f) Za knjižnicu:

PREDSJEDNIK I RAZREDNI PREDSTOJNICI.

ČLANOVI:

(Redom izbora.)

Počasni članovi:

1. Dr. ANTONIN FRIČ, umir. profesor češkoga sveučilišta u Pragu. (1893., 12. pros.)
2. NIKOLA TESLA, elektrotehnik u New-Yorku. (1896., 17. pros.)
3. FRANJO BULIĆ, umir. gimn. ravnatelj, ravnatelj arheološkoga muzeja u Spljetu. (1898., 15. pros.)
4. IVAN VITEZ TRNSKI, umirovljen c. i kr. pukovnik i kr. veliki župan u Zagrebu. (1899., 14. pros.)
5. Dr. FRANJO IVEKOVIĆ, kanonik prvostolne crkve zagrebačke. (1901., 12. pros.)

U razredu historičko-filologičkom :*a) Pravi :*

1. Dr. VATROSLAV JAGIĆ, c. kr. dvorski savjetnik, ruski tajni savjetnik, sveučilišni profesor u Beču. (1866., 9. svib.)
2. ARMIN PAVIĆ, umir. predstojnik odjela za bogoštovlje i nastavu kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade u Zagrebu. (1874., 23. stud.)
3. PERO BUDMANI, umir. gimnazijski profesor u Castelferrettiju. (1883., 21. stud.)
4. NATKO NODILO, umir. sveučilišni profesor u Zagrebu. (1883., 21. stud.)
5. TADE SMIČIKLAS, umir. sveučilišni profesor u Zagrebu, predsjednik i arhivar. (1883., 21. stud.)
6. Dr. TOMO MARETIĆ, sveučilišni profesor u Zagrebu, predstojnik razreda. (1890., 4. pros.)
7. VJEKOSLAV KLAIC, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1896., 17. pros.)
8. Dr. AUGUST MUSIĆ, sveučilišni profesor u Zagrebu, drugi tajnik i knjižničar. (1896., 17. pros.)
9. Dr. GAVRO MANOJLOVIĆ, sveuč. profesor u Zagrebu. (1908., 18. ožujka.)

b) Dopisnici :

1. Dr. LOUIS LEGER, profesor u Collègeu de France u Parizu. (1870., 24. stud.)
2. ČEDOMILJ MIJATOVIĆ, umir. srpski kr. poslanik u Biogradu. (1873., 24. stud.)
3. Dr. AUGUST LESKIEN, sveučilišni profesor u Leipzigu. (1883., 21. pros.)
4. Dr. KONSTANTIN JIREČEK, sveučilišni profesor u Beču. (1889., 27. stud.)

5. FEODOR I. USPENSKI, ravnatelj ruskoga arheologiškoga instituta u Carigradu. (1890., 7. pros.)
6. TIMOFEJ D. FLORINSKI, sveučilišni profesor u Kijevu. (1890., 7. pros.)
7. JOSIP JELČIĆ, profesor pomorske akademije u Trstu. (1893., 12. pros.)
8. IVAN MILČETIĆ, gimnazijski profesor u Varaždinu. (1893., 12. pros.)
9. DR. MILAN VITEZ REŠETAR, sveučilišni profesor u Beču. (1896., 17. pros.)
10. MARCEL KUŠAR, gimnazijski profesor u Zadru. (1896., 17. pros.)
11. DR. ERNST MUKA, gimnazijski profesor u Freiburgu u Saskoj. (1896., 17. pros.)
12. DR. MATIJA MURKO, sveučilišni profesor u Gracu. (1897., 16. pros.)
13. DR. STANISLAV SMOLKA, c. kr. dvorski savjetnik, umir. sveučilišni profesor u Krakovu. (1898., 15. pros.)
14. DR. IVAN ŠIŠMANOV, bivši bugarski ministar prosvjete u Sofiji. (1898., 15. pros.)
15. DR. JOSIP BRUNŠMID, sveučilišni profesor i ravnatelj zem. arheol. muzeja u Zagrebu. (1899., 14. pros.)
16. MAKSO PLETERŠNIK, umir. gimnazijski profesor u Ljubljani. (1899., 14. pros.)
17. DR. LJUBOMIR MILETIĆ, sveučilišni profesor u Sofiji. (1900., 13. pros.)
18. RUDOLF STROHAL, realno - gimnazijski ravnatelj u Karlovcu. (1901., 12. pros.)
19. DR. DANE GRUBER, gimnazijski profesor i priv. docent u Zagrebu. (1901., 12. pros.)
20. DR. LUKA JELIĆ, profesor bogoslovije u Zadru. (1902., 11. pros.)

21. Dr. ĐURO POLÍVKA, sveučilišni profesor u Pragu. (1903., 10. pros.)
22. Dr. FERDO ŠIŠIĆ, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1903., 10. pros.)
23. Dr. OSKAR ASBÓTH, sveučilišni profesor u Budimpešti. (1907., 14. ož.)
24. Dr. DRAGUTIN BORANIĆ, gimnazijski profesor i privatni docent u Zagrebu. (1907., 14. ož.)
25. Dr. VILMOS FRAKNÓI, potpredsjednik Mađarske akademije znanosti i upravitelj Mađarskoga historijskog instituta u Rimu. (1907., 14. ož.)
26. EMILJE LASZOWSKI, perovođa kr. zemaljske vlade u Zagrebu (1907., 14. ož.)
27. Dr. MILORAD MEDINI, gimnazijski profesor u Dubrovniku. (1907., 14. ož.)
28. Dr. LUDOVIK PASTOR, sveučilišni profesor i ravnatelj Austrijskoga historijskog instituta u Rimu. (1907., 14. ož.)
29. VLADOJE DUKAT, gimn. ravnatelj u Zagrebu. (1908., 18. ožujka).
30. Dr. ĐURO KÖRBLER, sveuč. profesor u Zagrebu. (1908., 18. ožujka.)
31. Dr. STJEPAN TROPSCH, sveuč. profesor u Zagrebu. (1908., 18. ožujka.)

U razredu filozofičko-juridičkom:

a) Pravi:

1. Dr. JAROMIR HANEL, c. kr. dvorski savjetnik, sveučilišni profesor u Pragu. (1874., 23. stud.)
2. Dr. FRANJO MARKOVIĆ, sveučilišni profesor u Zagrebu, predstojnik razreda. (1876., 20. stud.)
3. Dr. FRAN VRBANIĆ, sveučilišni profesor u Zagrebu, prvi tajnik. (1886., 21. stud.)
4. MILOVAN ZORIČIĆ, predstojnik kr. zemaljskoga statističkog ureda u Zagrebu. (1893., 12. pros.)

5. Dr. ĐURO ARNOLD, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1899., 14. pros.)
6. Dr. ANTUN BAUER, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1899., 14. pros.)

b) Dopisnici:

1. Dr. HERMENEGILD VITEZ JIREČEK, umirovljen odsječni predstojnik u ministarstvu za bogoštovlje i nastavu u Beču. (1867., 25. srp.)
2. Dr. ALFRED JENSEN, član Nobelova instituta Švedske akademije u Stockholmu. (1908., 18. ožujka.)
3. Dr. IVAN STROHAL, perovođa kr. zem. vlade i priv. docent u Zagrebu. (1908., 18. ožujka.)

U razredu matematičko-prirodoslovnom:

a) Pravi:

1. Dr. KARLO ZAHRADNIK, c. kr. dvorski savjetnik, profesor češke politehnike u Brnu. (1882., 5. pros.)
2. Dr. GUSTAV JANEČEK, sveučilišni profesor u Zagrebu, predstojnik razreda. (1887., 7. pros.)
3. Dr. VINKO DVOŘÁK, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1887., 7. pros.)
4. Dr. MIŠO KIŠPATIĆ, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1887., 7. pros.)
5. Dr. ANDRIJA MOHOROVIČIĆ, realno-gimnazijski profesor i privatni docent u Zagrebu. (1898., 15. pros.)
6. Dr. VLADIMIR VARIČAK, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1903., 10. pros.)

b) Dopisnici:

1. Dr. FRANJO VEJDOVSKÝ, sveučilišni profesor u Pragu. (1885., 16. pros.)
2. JOVAN ŽUJOVIĆ, ministar spoljnih poslova u raspoloženju u Biogradu. (1886., 16. pros.)

3. ĐURO ZLATARSKI, sveučilišni profesor u Sofiji. (1890., 4. pros.)
4. Dr. DRAGUTIN KRAMBERGER - GORJANOVIĆ, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1891., 7. pros.)
5. Dr. C. LE PAIGE, sveučilišni profesor u Liègeu. (1891., 7. pros.)
6. SIMA LOZANIĆ, sveučilišni profesor u Biogradu. (1894., 12. pros.)
7. Dr. DAVID SEGEN, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1894., 12. pros.)
8. Dr. ANTUN HEINZ, sveučilišni profesor u Zagrebu. (1897., 16. pros.)
9. Dr. MIHAJLO PETROVIĆ, sveučilišni profesor u Biogradu. (1897., 16. pros.)
10. Dr. JOVAN CVIJIĆ, sveučilišni profesor u Biogradu. (1903., 10. pros.)
11. Dr. JURAJ MAJCEN, realno-gimnazijski profesor i priv. docent u Zagrebu. (1903., 10. pros.)
12. FERDINAND SEIDL, gimn. profesor u Gorici. (1903., 10. pros.)
13. Dr. BOGDAN GAVRILOVIĆ, sveučilišni profesor u Biogradu. (1905., 14. pros.)
14. PETAR S. PAVLOVIĆ, gimnazijski profesor i čuvar prirodopisnoga muzeja u Biogradu. (1905., 14. pros.)
15. Dr. MILORAD JOVIČIĆ, profesor u vojnoj akademiji u Biogradu. (1905., 14. pros.)
16. Dr. LUJO ADAMOVIĆ, privatni docent sveučilišni u Beču. (1907., 14. ož.)
17. Dr. STJEPAN BOHNIČEK, realno-gimnazijski profesor i privatni docent u Zagrebu. (1907., 14. ož.)
18. Dr. STANKO HONDL, gimnazijski profesor i privatni docent u Zagrebu. (1908., 18. ožujka.)

Umrli članovi:

Pokrovitelj:

Josip Juraj Strossmayer, biskup bosanski i srijemski itd., pokrovitelj Akademije od god. 1867—1905., 8. travnja 1905. u Đakovu.

Počasni:

1. Dr. *August Schleicher*, sveučilišni profesor, 6. pros. 1868. u Jeni.
2. Dr. *Jan Emanuel Purkinč*, sveučilišni profesor, 28. srp. 1869. u Pragu.
3. *Karlo Jaromir Erben*, praški arhivar, 21. stud. 1870. u Pragu.
4. *Mihajlo Petrović Pogodin*, ruski drž. savjetnik i sveučilišni profesor, 20. pros. 1875. u Moskvi.
5. Dr. *Franjo Palacký*, češki historiograf, 26. svib. 1876. u Pragu.
6. *Jovan Gavrilović*, bivši srpski regent, 10. kolov. 1877. u Biogradu.
7. *Roberto Visiani*, senator talijanski i sveučilišni profesor, 4. svib. 1878. u Padovi.
8. *Ismael Ivanović Sreznevski*, sveučilišni profesor, 20. velj. 1880. u Petrogradu.
9. Dr. *Ami Boué*, geolog, 22. stud. 1881. u Beču.
10. *Aleksandar Václav Maciejowski*, sveučilišni profesor, 10. velj. 1883. u Varšavi.
11. *Ivan Kukuljević Sakcinski*, umir. veliki župan, 1. kolov. 1889. u Puhakovcu.
12. Dr. *Franjo Miklošić*, umir. sveučilišni profesor, 7. ož. 1891. u Beču.
13. *Stjepan Schulzer Muggenburški*, umir. c. kr. satnik, 5. velj. 1892. u Vinkovcima.
14. *Jakub Karlović Grot*, ruski tajni savjetnik i potpredsjednik ruske akademije nauka, 5. lip. 1893. u Petrogradu.
15. Dr. *Dionizije Stur*, ravnatelj c. kr. geologičkoga zavoda, 9. list. 1893. u Beču.
16. *Ivan K. Rossi*, commendatore, predstojnik vatikanskih muzeja, 10. ruj. 1894. u Rimu.
17. *Aristo Aristović Kunik*, c. ruski tajni savjetnik i akademik, 30. siječ. 1899. u Petrogradu.

18. *Fra Grga Martić*, isluženi provincijal reda oo. Franjevaca, 30. kolov. 1905. u Kreševu.
19. *Dmitrij Ivanović Mendelev*, pravi ruski državni savjetnik, umir. sveučilišni profesor, 2. velj. 1907. u Petrogradu.

U razredu historičko-filologičkom:

a) Pravi:

1. *Ivan Berčić*, profesor, 14. trav. 1870. u Zadru.
2. *Fran Kurelac*, književnik, 18. lip. 1874. u Zagrebu.
3. *Matija Mesić*, sveučilišni profesor, 5. pros. 1878. u Zagrebu.
4. Dr. *Đuro Daničić*, profesor velike škole u Biogradu, 15. stud. 1882. u Zagrebu.
5. Dr. *Lavoslav Geitler*, sveučilišni profesor u Zagrebu, 2. lip. 1885. u Beču.
6. Dr. *Franjo Rački*, opat i kanonik prvostolne crkve zagrebačke, 13. velj. 1894. u Zagrebu.
7. *Šime Ljubić*, umirov. ravnatelj arheolog. muzeja u Zagrebu, 19. listop. 1896. u Starom gradu na Hvaru.
8. *Matija Valjavec*, umirov. gimnazijski profesor, 15. ož. 1897. u Zagrebu.
9. Dr. *Petar Matković*, umir. zagr. sveučilišni profesor, 26. ož. 1898. u Beču.
10. Dr. *Franjo Maixner*, kr. zem. nadzornik za srednje škole, 2. ož. 1903. u Zagrebu.
11. Dr. *Milivoj Šrepić*, sveučilišni profesor, 23. veljače 1905. u Zagrebu.
12. *Ivan Tkalčić*, nadarbenik prvostolne crkve zagrebačke, 11. svibnja 1905. u Zagrebu.

b) Dopisnici:

1. *Vinko Pacel*, tajnik kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, 1870. u Karlovcu.
2. *Ivan Erazmo Vocel*, sveučilišni profesor, 17. ruj. 1871. u Pragu.
3. *Aleksandar F. Gilferding*, drž. podtajnik ruskoga ministarstva, 2. srp. 1872. u Petrogradu.
4. *Kapiton Nevostrujev*, prof. duh. akademije, 1873. u Moskvi.
5. Dr. *Janko Šafařík*, član državnoga savjeta, 20. srp. 1876. u Biogradu.

6. *August Bielowski*, historiograf, 10. stud. 1876. u Lavovu.
7. *Sergij Mihajlovič Solovjev*, ruski tajni savjetnik, sveučilišni profesor, 16. listop. 1879. u Moskvi.
8. *A. A. Kotljarevski*, sveučilišni profesor, 11. listop. 1881. u Kijevu.
9. *Nikola Ivanović Kostomarov*, član arheografske komisije, 19. trav. 1885. u Petrogradu.
10. *Aleksandar Vasiljevič Gorski*, rektor duh. akademije, 23. listop. 1885. u Moskvi.
11. *Petar Aleksijevič Lavrovski*, školski popečitelj, 19. velj. 1886. u Petrogradu.
12. *Josip Jireček*, umirovljen c. kr. austrijski ministar za bogoštovlje i nastavu, predsjednik češkoga učenoga društva u Pragu, 25. stud. 1888.
13. *Radoslav Lopašić*, umirovljen tajnik kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade, 25. trav. 1893. u Zagrebu.
14. Dr. *Ivan Broz*, gimnazijski profesor, 25. pros. 1893. u Zagrebu.
15. *A. Pavinski*, sveučilišni profesor, 26. kolov. 1896. u Varšavi.
16. Dr. *Ivan Črnčić*, natpop. sv. Jeronima u Rimu, 7. siječ. 1897. u Rimu.
17. O. *Euzebij Fermendžin*, analista reda oo. Franjevaca, 25. lip. 1897. u Našicama.
18. *Nikifor Dučić*, arhimandrit, 6. ož. 1900. u Biogradu.
19. Dr. *Ernst Dümmler*, umirov. sveučilišni profesor u Berlinu, 11. ruj. 1902. u Friedrichsrodi.
20. *Pera P. Đorđević*, umir. državni savjetnik i senator, 18. stud. 1902. u Biogradu.
21. *Jan Karłowicz*, bivši urednik „Wisle“, 14. lip. 1903. u Varšavi.
22. *Martin Hattala*, umir. sveučilišni profesor, 11. pros. 1903. u Pragu.
23. Dr. *Vaclav V. vitez Tomek*, umirov. sveučilišni profesor, 12. lipnja 1905. u Pragu.
24. Dr. *Grgur Krek*, umir. sveučilišni profesor, 2. kolov. 1905. u Gracu.
25. *Ilarion Ruvarac*, arhimandrit, 21. kolov. 1905. u Grgetegu.
26. *Marin Drinov*, sveučilišni profesor, 14. ož. 1906. u Harkovu.
27. *Aleksandar N. Veselovski*, sveučilišni profesor, 23. listopada 1906. u Petrogradu.
28. *Luka Zore*, upravitelj gimnazije, 9. pros. 1906. na Cetinju.
29. *Milan Đ. Miličević*, umir. državni savjetnik, 17. stud. 1908. u Biogradu.

U razredu filozofičko-juridičkom :

a) Pravi :

1. Dr. *Božidar Petranović*, c. kr. dvorski savjetnik i prisjednik prizivnoga suda u Zadru, 12. ruj. 1874. u Mlecima.
2. Dr. *Jovan Subotić*, odvjetnik, 28. siječ. 1886. u Zemunu.
3. *Janko Jurković*, odsječni savjetnik kod kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, 20. ož. 1889. u Zagrebu.
4. *Adolfo Veber*, kanonik prvostolne crkve zagr., 6. kolov. 1889. u Zagrebu.
5. Dr. *Mirko Šuhaj*, prisjednik kr. stola sedmorice, 30. stud. 1889. u Budimpešti.
6. Dr. *Blaž Lorković*, sveučilišni profesor, 17. velj. 1892. u Zagrebu.
7. *Mirko Bogović*, umir. kr. ministarski savjetnik, 4. svib. 1893. u Zagrebu.
8. Dr. *Pavao Muhić*, umirovljen predstojnik odjela za bogostovlje i nastavu kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade, 17. listop. 1897. u Zagrebu.
9. Dr. *Kosta Vojnović*, umir. profesor zagr. sveučilišta, 20. svib. 1903. u Dubrovniku.
10. Dr. *Baltazar Bogišić*, umir. crnogorski ministar, 24. travnja 1908. na Rijeci.

b) Dopisnici :

1. *Miloš Popović*, pisac, 8. kolov. 1879. u Biogradu.
2. *Medo knez Pucić*, vlastelin, 1. srp. 1882. u Dubrovniku.
3. Dr. *Romuald Hube*, ruski pravi tajni savjetnik i senator, 10. list. 1890. u Varšavi.
4. Dr. *Gustav Wenzel*, umirovljen sveučilišni profesor i član velekaške kuće ugarske, 24. stud. 1891. u Budimpešti.
5. *Vaclav Brandl*, zem. arhivar, 5. pros. 1901. u Brnu.
6. *Matija Ban*, umir. činovnik u ministarstvu spoljašnjih djela, 14. ož. 1903. u Biogradu.
7. *Luka Zima*, umir. gimnazijski profesor, 16. ožujka 1906. u Varaždinu.
8. Dr. *Marijan Derenčin*, umir. odjelni predstojnik kr. hrv.-slav.-dalm. zem. vlade i odvjetnik, 8. veljače 1908. u Zagrebu.

U razredu matematičko-prirodoslovnom :

a) Pravi :

1. *Živko Vukasović*, školski nadzornik kod vlade za hrvatsko-slavonsku Krajinu, 10. kolov. 1874. u Zagrebu.

2. Dr. *Janez Bleiweiss*, predsjednik Matice slovenske, 22. stud. 1881. u Ljubljani.
3. Dr. *Josip Šloser-Klekorski*, odsječni savjetnik kod kr. hrv.-slav. dalm. zem. vlade, 28. travnja 1882. u Zagrebu.
4. *Ljudevit Vukotinović*, umirovljen veliki župan, 17. ož. 1893. u Zagrebu.
5. Dr. *Đuro Pilar*, sveučilišni profesor, 19. svib. 1893. u Zagrebu.
6. Dr. *Bogoslav Šulek*, tajnik Akademije, 30. stud 1895. u Zagrebu.
7. *Josip Torbar*, umir. realni ravnatelj, 26. srp. 1900. u Zagrebu.
8. *Spiro Brusina*, umir. sveuč. profesor, 21. svibnja 1908. u Zagrebu.

b) Dopisnici:

1. *Franjo Erjavec*, realni profesor, 13. siječ. 1887. u Gorici.
2. Dr. *J. Pančić*, profesor velike škole u Biogradu, 7. ož. 1888. u Biogradu.
3. Dr. *E. Weyr*, sveučilišni profesor, 4. pros. 1893. u Beču.
4. Dr. *Bogoslav pl. Jiruš*, sveučilišni profesor, 16. stud. 1901. u Pragu.
5. Dr. *Franjo Studnička*, c. kr. dvorski savjetnik, sveučilišni profesor, 21. velj. 1903. u Pragu.
6. Dr. *Eduard Weyr*, c. kr. dvorski savjetnik, profesor češke politehnike, 23. srp. 1903. u Pragu.
7. Dr. *Šimun Šubic*, umir. sveučilišni profesor, 27. srp. 1903. u Gracu.
8. *Dimitrije Nešić*, umir. državni savjetnik, 9. svib. 1904. u Biogradu.
9. *Martin Sekulić*, kr. profesor u miru, 14. trav. 1905. u Zagrebu.
10. *Nikolaj Aleksandrovič Menšutkin*, sveučilišni profesor, 5. velj. 1907. u Petrogradu.

II.

RAZREDNE I ODBORSKE SJEDNICE UGODINI 1908.

Sjednice razreda historičko-filologičkoga.

Dne 4. travnja 1908.

Rasprava počasnoga člana Ivana v. Trnškoga „Rodu o jeziku“ prima se za razredni „Rad“ uz dodatak, da se ima tiskati još u onoj knjizi „Rada“, koja se sada tiska, i da se ima čitati u javnoj sjednici ovoga i eventualno filozofičko-juridičkoga razreda držanoj u slavu 90. rođenoga dana piščeva.

Za razredni se „Rad“ primaju i rasprave: čl. dop. dra. Stj. Tropscha „Njemački prijevodi narodnih naših pjesama (Nastavak)“ i pr. čl. dra. G. Manojlovića „4. studija o spisu cara Konstantina Porfirogeneta: De administrando imperio“ uz dodatak, da se ova posljednja rasprava u javnoj sjednici čita.

Prinos dra. J. Bösendorfera „Diarium venerabilis conventus s. Crucis inventae Essekini intra muros ab a. 1686—1851.“ daje se na ocjenu pr. čl. dru. Manojloviću i čl. dop. V. Dukatu, koji će imati gledati poglavito na to, je li sve ono, što je dr. Bösendorfer prepisao, vrijedno da se štampa.

Prinos prof. Š. Urlića „Compendio storico o. G. Vinjalića (1534—1768.)“ na prijedlog predsjednika T. Smičiklasa ima se piscu povratiti s uputom, da pribere vijesti o Vinjaliću i o tom, koliko je on za svoj „Compendio“ upotrijebio tiskane, koliko li netiskane izvore i koje; ako to učini, kako treba, moći će se njegov trud primiti za „Starine.“

U povodu pisma paroha J. Bogdanovića odlučuje razred, da mu se počevši od sv. 26. šalju pojedini svesci „Rječnika“, kako budu izlazili, a on da od riječi, što ih je iznova prikupio, riječi jednoga slova pošalje na ogled.

Pošto su iz Tübingena prispjeli originalni akti, što ih je prof. dr. Fr. Bučar prepisao za svoju „Povijest reformacije među Hrvatima“, povjerava se čl. dop. dru. S. Tropschu, da Bučarove prijepise s originalima kolacionira i o rezultatu podnese izvješće.

Pismo biskupa Draškovića kardinalu Karlu Lotrinškomu od 21. ožujka 1569., što ga je iz originala u pariskoj Narodnoj biblioteci prepisao V. Jelavić, na prijedlog predsjednika T. Smičiklasa prima se za „Starine.“

Na znanje se prima poziv na internacionalni kongres za historičke nauke u Berlinu u kolovozu 1908.

Poveo se razgovor o tom, kako bi Akademija sudjevala kod proslave Gajeve i Vrazove stogodišnjice. Pošto je predsjednik T. Smičiklas izjavio, da će njegov govor u budućoj svečanoj sjednici biti namijenjen toj proslavi, odlučio je razred još, da se valja s urednikom „Građe“ prof. Milčetićem dogovoriti o eventualnom izdanju jedne knjige „Građe“, koja bi bila namijenjena toj proslavi.

Dne 21. svibnja 1908.

Čita se pismo predsjednika Slovenske Matice dra. Fr. Ilešića u Ljubljani, upravljeno predsjedniku Akademije, u kojem predlaže Akademiji, da bi odlučila proslaviti Gajevu i Vrazovu stogodišnjicu, te spominje, da će Slovenska Matica g. 1910. izdati veće djelo „Hrvati“. Razred odlučuje, da ostaje kod zaključka stvorena u sjednici razrednoj od 4. travnja 1908.

Čita se odgovor prof. Š. Urlića iz Zadra na dopis Akademije, u kojem mu je priopćen zaključak razredne sjednice od 4. travnja 1908.; u tom odgovoru on prihvata upute, koje mu je razred dao, kako ima prirediti za štampu Vinjalićev „Compendio storico.“

Za raspravu prof. dra. I. Kasumovića „Hrvatske i srpske narodne poslovice spram grčkih i rimskih poslovice i krilatica“ odlučuje se, da je imadu proučiti i razredu prijedlog učiniti tajnik dr. Musić i čl. dop. dr. Đ. Körbler.

Čl. dop. dr. Tropsch referira o svom kolacioniranju prijepisâ prof. dra. Bučara u njegovoj „Povijesti reformacije među Hrvatima“ s originalnim aktima, na što razred odlučuje, da se radnja dra. Bučara ne može prihvatiti.

Dne 2. srpnja 1908.

Rasprava K. popa Manića iz Niša „Tajne rase-ljene“ ne prima se za Akademijske publikacije prema referatu dra. Musića.

Rasprava M. Dragovića iz Podgorice „Морача, географско-историјске цртице“ daje se na ocjenu pr. čl. dru. G. Manojloviću.

Rasprava čl. dop. dra. Đ. Körblera „Vićentije Petrović Dubrovčanin (1667—1754.)“ prima se za razredni „Rad“.

Rasprava prof. dra. I. Kasumovića „Hrvatske i srpske narodne poslovice spram grčkih i rimskih poslovice i krilatica“ na temelju referata dra. Musića i dra. Körblera prima se za razredni „Rad“, ali se izjavljuje, da bi poradi veličine njezine bolje bilo, kad bi se izdala kao posebna knjiga.

Na pismo A. Žagrovića, školskoga upravitelja u Mostaru, u kojem Akademiji nudi na prodaju oko 79 poluaraka pjesama „Prigodnica“ u rukopisu fra Grge Martića i Atlas G. Bodenehra, odlučuje se, da o kupnji Atlasa ne može biti govora, a o rukopisu Martićevu odlučit će se istom onda, ako ga vlasnik pošalje Akademiji na ogled.

Dne 6. listopada 1908.

Na znanje se prima, da je fra Stjepanu M. Ivančiću na pismo, u kojem je molio novčanu potporu za štampanje svoje povijesti franjevačkoga III. reda po Dalmaciji i glagoljskoga bogoslužja, uprava odgovorila, da će za kratko vrijeme doći u Dalmaciju prof. I. Milčetić, koji će materijal Ivančićev pregledati i o tom izvijestiti Akademiju, a na temelju toga izvješća odlučit će Akademija o njegovoj molbi.

Tajnik dr. Musić izvješćuje, da se zaključak sjednice ovoga razreda od 4. travnja 1908. nadopunjen zaključkom sjednice razreda filozofičko-juridičkoga od 12. travnja 1908. o proslavi 90-godišnjice počasnoga člana Ivana v. Trnskoga po dogovoru sa svećarem nije proveo, pa predlaže, da se po mogućnosti još ovaj mjesec po dogovoru sa svećarem drži prije podne javna sjednica ovoga i filozofičko-juridičkoga razreda s dnevnim redom, kako je određen u sjednici filozofičko-juridičkoga razreda od 12. travnja o. g., samo valja da otpadne čitanje odlomka iz svećareve rasprave „Rodu

o jeziku“, koja je međutim štampana u „Radu“ knj. 172., a o tom, gdje će se štampati izvješće o toj sjednici, neka se odluči naknadno. Prijedlog se prima.

Tajnik dr. Musić izvješćuje, da je prema zaključku sjednice ovoga razreda od 10. prosinca 1907. i skupne sjednice od 9. veljače 1908. raspisan dne 12. veljače 1908. natječaj za nagrade iz zaklade Julija Bubanova do 15. listopada 1908., pa treba da kao prošle tako i ove godine razred stvori zaključke o tom, kako se ima ispit iz ruskoga jezika držati. Razred odlučuje, da se ispit ima držati onako, kako je za prošlu godinu zaključeno u sjednici ovoga razreda od 26. lipnja 1907. i u skupnoj sjednici od 14. srpnja 1907. uz promjenu o iznosu pojedinih nagrada, koju je zaključila sjednica ovoga razreda od 10. prosinca 1907. i skupna sjednica od 9. veljače 1908. Budući da se razredni predstojnik dr. Maretić za ovu godinu odrekao službe ispitatelja, odlučeno je na njegov prijedlog zamoliti prof. dra. Đ. Škarića, da uzme na se službu ispitatelja u ispitnom povjerenstvu, koje ima inače biti sastavljeno onako kao i prošle godine.

Dne 10. prosinca 1908.

Nakon referata razr. predstojnika dra. Maretića odlučuje se raspravu dra. D. Prohaske „I. Đorđić i A. Kanižlić, studija o baroknom stilu“ dati na ocjenu još čl. dop. V. Dukatu.

Rasprave M. Dragovića „Морача, географско-историјске цртице“ i „Археолошке биљешке из Улицина“ na temelju ocjene dra. G. Manojlovića, po kojoj stvari na mjestima zanimljive nijesu prema zahtjevima nauke obrađene, ne primaju se za Akademijske publikacije.

Tajnik dr. Musić izvješćuje, da mu je prof. Milčetić saopćio, da je rukopis fra Stj. Ivančića u Zadru pregledao te preporučuje Akademiji, da mu dade potporu (v. zapisnik sjednice razredne od 6. listopada 1908.). Predsjednik T. Smičiklas saopćuje, da je fra Ivančiću naustice kazao, neka Akademiji podnese pismenu molbu za potporu i priloži ono, što je od njegova djela već štampano, i još neštampani rukopis, pa će se sve to dati prof. Milčetiću na proučavanje i izvješće. Sve se to s odobravanjem prima na znanje.

Na znanje se prima priopćenje tajnika dr. Musića, da mu je dr. B. Drechsler kazao, da piše studiju o St. Vrazu, koju će u svoje doba predati Akademiji.

Tajnik dr. Musić predlaže nacrt za sastavak uporednoga rječnika sviju kulturnih jezika, što ga je izradio novinar D. Rogić i njemu predao s molbom, da ga predloži Akademiji. Razred odlučuje, da se Akademija ne može tim poslom baviti.

Otklanja se ponuda T. Dimitrijevića iz Biograda, koji nudi Akademiji na prodaju zbirku narodnih riječi.

Razred predlaže Akademiji, da se i za g. 1909. raspiše natječaj za nagrade iz zaklade J. Bubanova za učenje ruskoga jezika s tim dodatkom, da se dohodak podijeli na 4 jednake nagrade (kao i g. 1908.), ali ako bi nagradu zaslužilo više kandidata od četvorice, da komisiji ispitnoj bude slobodno prema potrebi pojedine nagrade i prepoloviti.

Za nova člana odlučuje se ove godine ne predložiti nikoga.

Na poticaj predsjednika T. Smičiklasa pavela se rasprava o tom, ne bi li dobro bilo, da poput nekih drugih akademija i naša prodaje posebne otiske ras-

prava iz „Rada“, a zato da štampa manje primjeraka „Rada“. Razred odlučuje, da se o tom pitaju i drugi razredi.

Dne 24. veljače 1909.

Razrednim predstojnikom za g. 1909. bira se dosadašnji razredni predstojnik dr. T. Maretić.

Rasprava dra. D. Prohaške „I. Đorđić i A. Kanižlić, studija o boroknom stilu“ prihvaća se za razredni „Rad“, ako pisac po želji ocjenitelja V. Dukata učini u njoj neke promjene.

O rukopisu dra. J. Bösendorfera „*Diarium venerabilis conventus s. Crucis inventae Esseki in intra muros ab a. 1686—1851.*“ odlučuje se na temelju ocjene dra. G. Manojlovića i V. Dukata, da bi se mogao prihvatiti za „Starine“, ako pisac izostavi sve, što se ne tiče domaće političke historije pa literarne i kulturne historije.

Tajnik dr. Musić izvješćuje, da su o pitanju potaknutom u posljednjoj sjednici razrednoj druga dva razreda izrekla mnijenje, da ne bi trebalo, da se prodaju posebni otisci svih rasprava štampanih u „Radu“, nego samo onih, za koje to dotični razred naročito zaželi. Na to na prijedlog dra. G. Manojlovića razred odlučuje, da se skupnoj sjednici predloži, da se počevši od g. 1910. rasprave namijenjene za „Rad“ štampaju samo kao posebne rasprave svaka sa svojim brojem.

Čita se izvješće prof. I. Milčetića o molbi fra Stjepana Ivančića za novčanu potporu (v. razr. sjednicu od 6. listopada 1908.) i za to, da Akademija proda svoje publikacije uz obaljenu cijenu knjižnici zadarskoga manastira i knjižnici manastira na školju Galevcu. Razred odlučuje, da ima prije definitivne odluke prof. Milčetić dati još neka razjašnjenja, što se tiče prvoga

dijela Ivančičeve molbe, a drugi dio njegove molbe da se preporučuje skupnoj sjednici na uvaženje, ali samo za knjižnicu zadarskoga manastira.

Kod rasprave o nacrtu proračuna za g. 1909. odlučuje se, da se (osim periodičnih publikacija razrednih) za ekscerpiranje riječi za „Rječnik“ uvrsti 400 K., a za 32. svezak „Monumenata hist.“ u kojem će biti „Monumenta historiam Uscocorum illustrantia“ od dra. K. Horvata, 2.500 K.

Sjednice razreda filozofičko-juridičkoga.

Dne 12. travnja 1908.

Tajnik dr. Musić upozoruje na to, da će se g. 1909. iz prihoda zaklade za izdavanje znanstvenih djela za opću naobrazbu moći izdati jedno djelo, pa treba da i ovaj razred za vremena učini za skupnu sjednicu eventualni prijedlog o takom djelu. Razred odlučuje, da se imadu u novinama na to upozoriti i književnici izvan Akademije, jer pisci djelâ, koja se izdaju iz dohotka ove zaklade, ne moraju biti članovi Akademije.

Nekrolog pokojnomu članu dopisniku ovoga razreda dru. M. Derenčinu izjavljuje da će napisati tajnik dr. Fr. Vrbanić.

Razred se priključuje zaključku razreda historičko-filologičkoga od 4. travnja 1908., da u povodu 90. rođenoga dana počasnoga člana Ivana v. Trnskoga zajedno s njim drži javnu sjednicu, kojoj će se dan odrediti naknadno, i to s ovim dnevnim redom: a) pozdravni govor predsjednika Akademije; b) razredni predstojnik dr. Fr. Marković čita o pjesničkom radu svečarevu; c) tajnik dr. Musić čita o naučnom radu svečarevu u jeziku i metrici pa odlomak iz rasprave svečareve „Rodu o jeziku“.

Dne 19. listopada 1908.

Za razredni se „Rad“ prima rasprava čl. dop. dr. I. Strohala „Otkupno pravo u starih Hrvata.“

Rasprava profesora P. Jemeršića „Biologijsko tumačenje nekih glavnijih pojava svijesti“ daje se na ocjenu pr. čl. dru. Đ. Arnoldu.

Dne 13. prosinca 1908.

Razrednim predstojnikom za g. 1909. bira se dosadašnji razredni predstojnik dr. Fr. Marković.

Za nove članove dopisnike predlaže razred dra. Karla Kadleca, profesora pravne povijesti u češkom veučilištu u Pragu, i Stefana Bobčeva, profesora bugarske pravne povijesti u sveučilištu u Sofiji.

S odobravanjem se prima na znanje izjava dra. Đ. Arnolda, da je voljan u budućoj svečanoj sjednici Akademije čitati raspravu, kojoj će natpis priopćiti naknadno.

Da napiše nekrolog pokojnomu pr. članu dru. B. Bogišiću, povjerava se čl. dopisniku dru. I. Strohalu.

O pitanju potaknutom u sjednici razreda historičko-filologičkoga od 10. prosinca 1908. izriče razred mnijenje, da ne bi trebalo, da se prodaju posebni otisci svih rasprava štampanih u „Radu“, nego samo u izvanrednim slučajevima, ako dotični razred to naročito odluči, ali zato ne bi trebalo štampati manje primjerala „Rada“.

Sjednice razreda matematičko-prirodoslovnoga.

Dne 3. srpnja 1908.

Predsjedatelj dr. G. Janeček spominje veliki gubitak, koji je Akademiju, a napose ovaj razred zadesio smrću veoma zaslužnoga pravoga člana i dugogodiš-

njega razrednog predstojnika Spire Brusine, te predlaže, da mu se spomen zabilježi u zapisniku. Članovi razreda pristaju ustajući i kličući: Slava Brusini!

Razrednim predstojnikom za ostatak godine 1908. bira se dr. G. Janeček.

Za razredni se „Rad“ primaju ove rasprave: a) od čl. dop. P. S. Pavlovića „Копали из дугомедитеранских слојева у Србији;“ b) od čl. dop. dra. J. Majcena „Prostorne krivulje na općenoj plohi 3. reda;“ c) od dra. M. Milankovića. „O membranama jednakog otpora“ (na temelju referata dra. V. Varićaka).

O radnji čl. dop. dra. L. Adamovića „Флора југоисточне Србије“, koja bi iznosila do blizu 20 tiskanih araka, odlučuje se, da se može prihvatiti samo pod uvjet, da se razdijeli na 4 knjige „Rada“, pa valja pisca zapitati, pristaje li na to.

Za izvješće o 4. internacionalnom kongresu matematikâ u Rimu g. 1908., što ga je napisao dr. V. Varićak, koji je na tom kongresu Akademiju zastupao, odlučuje se, da se tiska u „Ljetopisu“ za g. 1907.

Što se tiče rukopisa pokojnoga dra. L. Glucka „Medicinska narodna terminologija u Bosni i Hercegovini“, razred pristaje uz mnijenje folklorskoga odbora objavljeno u sjednici od 2. srpnja 1908., da se ne može primiti među Akademijske publikacije.

Dne 10. studenoga 1908.

Na znanje se prima izjava čl. dop. dra. L. Adamovića, da pristaje, da se njegov rukopis „Флора југоисточне Србије“ razdijeli na 4 knjige „Rada“.

Za razredni se „Rad“ primaju rasprave: a) od čl. dop. dra. Stj. Bohničeka „Teorija ostataka potencija u algebarskim brojnim tjelesima;“ b) od čl. dop. dra. J. Majcena „Prilog centralnoj projekciji elipso-

ida“; c) od pr. čl. dra. M. Kišpatića „Mlade eruptivno kamenje u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske“; d) od Dim. Balareva „O anhidraciji ortofosforne kiseline zagrijevanjem“ (na temelju referata raz. predstojnika dra. G. Janečka); e) od D. Hirca „Revizija hrvatske flore (Nastavak).“

Dne 12. prosinca 1908.

Razrednim predstojnikom za g. 1909. bira se dosadašnji razredni predstojnik dr. G. Janeček.

Za nove prave članove predlažu se članovi dopisnici: kr. ug. dvorski savjetnik dr. Dragutin Gorjanović-Kramberger, redovni sveučilišni profesor u Zagrebu, dr. Juraj Majcen, realno-gimnazijski profesor i privatni docent sveučilišni u Zagrebu.

O pitanju potaknutom u sjednici razreda historičko-filologičkoga od 10 prosinca 1908. izriče razred mišljenje, da ne bi trebalo, da se prodaju posebni otisci svih rasprava štampanih u „Radu“, nego samo onih, za koje to dotični razred naročito zaželi.

Dne 5. ožujka 1909.

Za razredni se „Rad“ primaju rasprave: a) pr. čl. dra. G. Janečka „O reakciji natrijevih i litijevih spojeva s kalijevim dihidropirantimonatom“; b) pr. čl. dra. M. Kišpatića „Dacit od Moždence kod Novoga Marofa“; c) D. Hirca „Revizija hrvatske flore (Nastavak).“

Na molbu dra. A. Forenbachera predlaže se skupnoj sjednici Akademije, da mu iz dotacije za znanstvena istraživanja u g. 1909. podijeli novčanu potporu od 300 K. za znanstveno putovanje po Kvarnerskim otocima i Dalmaciji, pod uvjet da rezultate svoga istraživanja priopći u publikacijama Akademije.

Prihvaća se nacrt proračuna za g. 1909., koliko se tiče ovoga razreda (600 K. za znanstvena istraživanja i 5.200 K. za 2 knjige razrednoga „Rada“ po od 15 araka).

Sjednice odbora za sabiranje spomenikâ tradicionalne literature.

Dne 2. srpnja 1908.

Rukopis dra. L. Glücka „Medicinska narodna terminologija u Bosni i Hercegovini,“ koji je poslala pišćeva udovica s ponudom, da ga Akademija štampa, ne prihvaća se.

Sa zahvalom se prima na znanje, da je g. F. Kicošević, upravitelj župe u Kukujevcima, Akademiji poklonio staru hrvatsku ljekarušu.

Na znanje se prima izvješće dra. Boranića o prišpelim i zasnovanim radnjama, a suradnicima se određuju nagrade.

G. M. Žuljiću poklanjaju se na njegovu molbu 4 komada „Zbornika“ XI, 2., u kojemu je štampana njegova radnja „Narodna medicina u Varešu“.

Prof. V. Rožiću poklanja sa na njegovu molbu 20 posebnih primjeraka njegove radnje „Prigorje“.

Pošto je dr. Boranić izvijestio o troškovima za reprodukciju narodnih vezova konavoskih, odlučuje se, da se ti vezovi izdadu u „Zborniku“ na više mahova.

Dne 13. ožujka 1909.

Na znanje se prima izvješće dra. Boranića o prišpelim radnjama, a suradnicima se određuju nagrade.

Članak dra. I. Strohala „Ustanovljivanje prava, koje u narodu živi“ prihvaća se za prvi dio „Zbornika“.

Na znanje se prima izvješće dra. Boranića, da se nastojanjem narodnoga zastupnika prof. Vj. Špinčića moglo pristupiti sistematičkomu istraživanju folklorističkih pojava u Istri. Počet će se s kotarom volovskim, te će se za središte prikazivanja uzeti Kastavščina. Građe iz pojedinih općina sastavit će u cjelinu i obraditi jedan ili dvojica između istarskih književnika, koji su tomu poslu vješti.

O ponudi „Hrvatskoga književno-pedagogijskoga zbora“, da građu za dječji život u našem narodu, koju namjerava s pomoću učitelja prikupiti, odstupi Akademiji za publiciranje u „Zborniku“, odlučit će se, kad se Akademiji predloži gotov, obrađen rukopis.

Na prijedlog dra. Boranića odlučuje se od R. Ptašinskoga kupiti fotografije iz narodnoga života u Istri za 50 kruna.

III.

SKUPNE SJEDNICE.

Dne 17. svibnja 1908.

Predsjednik spominje, da je dne 24. travnja 1908. na Rijeci umr'o jedan od najstarijih i najzaslužnijih članova Akademije dr. Baltazar Bogišić. Akademija na prijedlog predsjednikov izjavljuje svoju žalost nad tim gubitkom te određuje, da se ta izjava zabilježi u zapisniku; u savezu s tim odobrava se, što je uprava Akademije naredila, da pokojniku iskaže posljednju čast.

Odobravaju se zaključci sjednice razreda matematičko-prirodoslovnoga od 16. ožujka 1908.

S odobravanjem se prima na znanje, da je uprava izrekla saučešće Akademije Češkoj akademiji u povodu smrti njezina predsjednika dra. Josipa Hlávke.

Na znanje se primaju zahvale novih članova na izboru.

Odobravaju se zaključci sjednice razreda historičko-filologičkoga od 4. travnja 1908. i sjednice razreda filozofičko-juridičkoga od 12. travnja 1908.

Učiteljskomu društvu Gorskoga kotara u Brodu na Kupi popušta se 50%, a Seminaru za istočno-evropsku povijest u sveučilištu bečkom 70% od knjižarske cijene za Akademijske publikacije.

Tajnik dr. Vrbanić priopćuje, da je knjižara Đure Trpinca podnijela račun o prodaji Akademijaskih publikacija za g. 1907., iz kojega se razbira, da je od prodaje putem knjižare ove godine unišlo netto K. 1395.52 (od toga na račun knjiga zaklade za izdavanje znanstvenih djela za opću naobrazbu K. 46.20). Račune će pregledati pravi članovi dr. Bauer i dr. Varićak, koji su za pregledanje računâ izabrani u skupnoj sjednici od 9. veljače 1908.

Na znanje se prima otpis kr. hrv.-slav.-dalmatinske zemaljske vlade, odjela za bogoštovlje i nastavu, od 8. svibnja 1908. br. 6.473., kojim se priopćuje, da je pregled prihoda i rashoda Jugoslavenske akademije za g. 1907. od računarskoga ureda ispitan i u redu nađen.

Financijski odbor izvješćuje o otpisu kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovlje i nastavu, od 8. svibnja 1908. br. 8.612., kojim se priopćuju rezultati o upravi zaklade Jugoslavenske akademije u g. 1907. Na temelju toga izvješća iznosio je faktični imutak zaklade na koncu g. 1907. K. 729.234.41, a posebna zaklada za osnutak umjetničkog razreda u proslavu 90. rođenog dana biskupa J. J. Strossmayera K. 11.146.46, dakle ukupno K. 740.380.87 t. j. za K. 10.533.62 više nego g. 1906.

Na molbu franjevačkog manastira sv. Bonaventure u mjestu Quaracchi kod Firence pristaje se, da se u zamjenu za „Archivum Franciscanum historicum“ šalju „Monumenta historica“ i Codex diplomaticus“ počevši od. g. 1908.

Na molbu društva „Společnost vlasteneckých přátel umění v Čechách“ u Pragu, da mu se dopusti, da na jubilarnoj izložbi u proslavu 60-godišnjega vladanja Njegova Veličanstva u umjetničkom domu „Rudolfinum“ u Pragu izloži sliku „Ranjeni Crnogorac“ od Jaroslava

Čermaka iz Strossmayerove galerije slika, — dopušta se to izuzetno i samo uz uvjet, da rečeno društvo preuzme svu odgovornost za sliku od časa, kad se počne snimati sa zida, pa do časa, kad bude opet namještena na svom mjestu.

U različne odbore biraju se za g. 1908. članovi onako, kako je na str. 6. i 7. ovoga „Ljetopisa“ prikazano.

Dne 19. listopada 1908.

Predsjednik spominje, da je dne 21. svibnja 1908. u Zagrebu umro jedan od najstarijih i najzaslužnijih članova Akademije i dugogodišnji predstojnik razreda matematičko-prirodoslovnoga Spiro Brusina. Akademija na prijedlog predsjednikov izjavljuje svoju žalost nad tim gubitkom te određuje, da se ta izjava zabilježi u zapisniku, a ujedno odobrava, što je uprava naredila, da pokojniku iskaže posljednju čast.

Čita se otpis preuzvišenoga gospodina bana kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije od 11. lipnja 1908. br. 2270. Pr., kojim priopćuje, da je Njegovo cesarsko i kraljevsko apostolsko Veličanstvo blagoizvoljelo slike nabavljene na jugoslavenskoj umjetničkoj izložbi saveza „Lade“ premilostivo darovati odjelu modernih umjetnika Strossmayerove galerije slika. Ujedno se čita otpis kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za bogoštovlje i nastavu, od 3. srpnja 1908. br. 13.928., kojim poklanja za moderni odio Strossmayerove galerije slika dvije umjetnine, što ih je kupila na izložbi jugoslavenskih umjetnika saveza „Lade“ za 4000 K. Tajnik dr. Vrbanić izvješćuje, da su sve te slike namještene u galeriji, a uprava da je u ime Akademije zahvalila preuzvišenom gospodinu

banu na posredovanju i visokoj kr. zemaljskoj vladi na daru i zamolila bana, da Njegovu c. i kr. apost. Veličanstvu izjavi u ime Akademije homagijalnu zahvalnost na Previšnjoj milosti. Izvješće se prima s odobravanjem na znanje.

Odobrava se, da je uprava u ime Akademije pismeno čestitala svomu najstarijemu članu dru. Vatroslavu Jagiću sedamdesetogodišnjicu.

Društvu hrvatskih tehničara u Beču odlučuje se sve publikacije, koje zatraži, dati uz polovicu knjižarske cijene.

Na proglas odbora za proslavu 400-godišnjice pjesnika P. Zoranića u Ninu određuje se, da će se kod rasprave proračuna za g. 1909. odlučiti, hoće li se odboru dozvoliti novčana potpora.

Na znanje se primaju zaključci sjednice razreda historičko-filologičkoga od 2. srpnja 1908. i razreda matematičko-prirodoslovnoga od 3. srpnja 1908.

Prihvaća se ponuda zavoda „Institut für österreichische Geschichtsforschung“ u Beču, da mu se u zamjenu za njegov časopis „Mitteilungen“ šalju „Monumenta histor.“, „Monumenta jurid.“, „Starine“ i „Codex diplomaticus.“

Na prijedlog uprave određuje se, da se župniku đakovačkomu Milku Cepeliću za velike zasluge, što ih je Akademiji iskazivao, počevši od g. 1907. šalju u ime priznanja sve publikacije Akademijske.

Budući da je prof. I. Milčetiću istekao dopust, što mu ga je za školsku godinu 1907/8. podijelila kr. zem. vlada, da istražuje glagoljske spomenike, zamolila je uprava kr. zem. vladu, da mu za istu svrhu produlji dopust još na godinu dana, ali tako, da ni Akademija ni prof. Milčetić ne budu dužni plaćati njegova zamjenika. Kr. je zemaljska vlada tu molbu u punoj mjeri uslišila, što se sa zahvalnošću prima na znanje.

Prof. J. Milakoviću u Sarajevu daje se 80 % popusta od knjižarske cijene za sve knjige „Zbornika“, jer mu trebaju kod izradbe njegove bibliografije hrvatske i srpske narodne pjesme.

Na znanje se uzima otpis preuzv. gosp. bana kraljevine Dalmacije, Hrvatske i Slavonije, kojim odobrava izbor dra. A. Jensena za člana dopisnika Akademije.

Na znanje se primaju zaključci sjednice razreda historičko-filologičkoga od dne 6. listopada 1908. s dodacima, da se rok za proslavu 90-godišnjice poč. čl. I. v. Trnskoga po želji samoga svečara odgodi do 30. travnja 1909., i da zaključak skupne sjednice od 14. srpnja 1907. o ispitima iz ruskoga jezika za nagrade iz zaklade J. Bubanovića ima vrijediti i u napredak sve dotle, dok ga Akademija ne promijeni, a razredu historičko-filologičkomu prepušta se, da u svom području od godine do godine za sastavak povjerenstva odredi sve promjene, koje prema prilikama budu potrebne.

Na prijedlog tajnika dra Musića zaključuje se društvu „Società italiana per il progresso delle scienze“ u Rimu slati počevši od g. 1908. sva izdanja razreda matematičko-prirodoslovnoga u zamjenu za njegov časopis „Atti“, a redakciji časopisa „Slavorum litterae theologicae“ u Pragu za biblioteku sv. Ćirila i Metoda u Velehradu „Rad“ histor.-filol. i filoz.-jur. razreda, „Starine“ i „Monumenta hist.“ u zamjenu za rečeni časopis.

Dne 13. prosinca 1908.

Tajnik dr. Vrbanić priopćuje, da je dne 17. studenoga 1908. u Biogradu preminuo čl. dop. razreda historičko-filologičkoga Milan Milićević. Akademija uz poklik „Slava Milićeviću!“ odobrava, što je uprava učinila, da mu iskaže poslednju čast.

Na znanje se prima zahvala pr. čl. dra. V. Jagića na čestitki u povodu proslave njegove 70-godišnjice.

Sa zahvalom se prima na znanje izvješće tajnika dr. Vrbanića, da je dobrotvor Akademije Rudolf grof Norman dao Akademiji na dar dvije zlatne kolajne, od kojih je jedna kovana na uspomenu 40-godišnjice krunjenja, a druga na uspomenu 60-godišnjice vladanja Njegova ces. i kr. apostolskoga Veličanstva, i da mu je uprava na tom daru pismeno zahvalila. Ujedno se u tom povodu zaključuje, da se ravnatelj Strossmayerove galerije dr. J. Brunšmid zamoli, neka Akademiji podnese obrazložen prijedlog, kako bi se ne samo ovakove kolajne, kojih imade više komada u galeriji slika, nego i ostala dragocjena djela što sigurnije spremila. Isto tako ima se ravnatelj galerije slika zamoliti, da nadopuni katalog dragocenih djela, koja pripadaju galeriji slika.

Legat od 50 K. pokojnoga umirovljenoga župnika u Semeljcima Josipa Kaurića prima se i odlučuje, da mu se u znak zahvalnosti dar zabilježi u zapisniku, a rečena svota da se priklopi zakladi za izdavanje znanstvenih djela za opću naobrazbu.

Na znanje se prima zahvala člana dopisnika A. Jense na izboru za člana dopisnika.

Odboru za osnutak javne knjižnice u Opatiji dozvoljava se s obzirom na patriotičnu svrhu te knjižnice popust od 70% od knjižarske cijene za sve publikacije Akademijske izašle do konca g. 1908., a besplatno mu se ne mogu dati iz načelnih razloga, jer Akademija svojih publikacija ne daje besplatno nikomu osim onih, s kojima zamjenjuje publikacije.

Na znanje se primaju zaključci sjednice razreda filozofičko-juridičkoga od 19. listopada 1908. i razreda matematičko-prirodoslovnoga od 10. studenoga 1908. kao i to, da su rečeni razredi izabrali

razrednim predstojnicima za g. 1909. dosadašnje razredne predstojnike dra. Fr. Markovića i dra. G. Janečka.

Na znanje se prima izvješće tajnika dra. Musića o ispitu iz ruskoga jezika za nagrade iz zaklade J. Bubanovića i odobrava se zaključak sjednice razreda historičko-filologiškoga od 10. prosinca 1908., što se tiče natječaja za g. 1909.

Budući da će glavna skupština Akademije, u kojoj će se raspraviti proračun za g. 1909., biti istom mjeseca ožujka 1909., ovlašćuje se uprava, da troškove općenite pa one za sabiranje građe i za periodičke publikacije može namirivati prema stavkama odobrenima u proračunu za g. 1908.

Čitaju se prijedlozi pojedinih razreda o novim članovima, a rasprava se prema čl. 9. pravilâ i § 2. poslovnika odgađa do buduće sjednice.

Dne 17. siječnja 1909.

Na pitanje dra. Janečka, bi li bilo dopušteno, da razred matematičko-prirodoslovni naknadno predloži još jednoga novoga člana, izjavljuje predsjednik, da drži, da ne bi bilo uputno naknadno predlagati nove članove, jer je Akademija već prvi stadij propisan za izbor novih članova dovršila, a u ovoj je sjednici na dnevni red stavljen drugi stadij t. j. rasprava o predloženim članovima. Dr. Janeček zadovoljava se ovim odgovorom.

Na molbu čl. dop. A Jensena odlučuje se Nobelovoj biblioteci u Stockholmu dati sve publikacije Akademije uz pô cijene. Isti se popust dozvoljava univ. profesoru u Moskvi V. K. Porzezińskomu za pet knjiga.

Na molbu universitetske biblioteke u Moskvi odlučuje joj se osim „Rada“ slati u zamjenu još „Starine“ od g. 1909., a starije knjige eventualno uz pô cijene.

U revizionalni odbor za pregledanje računâ Akademijske uprave u g. 1908. biraju se pravi članovi dr. Bauer i dr. V. Varićak.

Nakon rasprave o novim članovima odgađa se u smislu § 2, b) poslovnika glasovanje do glavne skupštine, za koju se određuje, da će biti dne 18., a svečana sjednica dne 20. ožujka 1909.

IV.

GLAVNA SKUPŠTINA

dne 18. ožujka 1909.

Pošto je predsjednik T. Smičiklas otvorio skupštinu, konstatirao je tajnik dr. Vrbanić, da su po § 6. poslovnika u nju pozvani svi pravi članovi, i oni, koji stanuju izvan Zagreba, i da je nazočna polovica (11) svih pravih članova (21), dakle prema § 11. poslovnika dovoljno, da glavna skupština može stvarati zaključke.

Proračun za god. 1909. prihvaća se onako, kako ga je uprava predložila, i to s ukupnim iznosom od K 47.968 kod prihoda, a s iznosom od K 51.140 kod rashoda, dakle s manjkom od K 3.172, koji će se podmiriti tako, da će se trošak za knjigu „Građe“, koja će se izdati na spomen stogodišnjice rođenja Ljudevita Gaja, pokriti u iznosu od K 2.300 iz blagajničke zalihe, dok će se ostatak od K 872 podmiriti iz eventualnoga većeg prihoda.

Nadalje su kod rasprave o proračunu stvoreni ovi zaključci: 1) Fra Stjepanu Ivančiću dozvoljuje se potpora od 400 K, da može doštampati svoju povijest države trećoredaca i povijest glagoljice; 2) Odboru za proslavu 400-godišnjice Petra Zoranića, koji je molio potporu, ima se priopćiti, da je Akademija za uspomenu

Zoranićevu već učinila svoje tim, što je izdala njegova djela; 3) Dru. A. Forenbacheru dozvoljava se na prijedlog razreda matematičko-prirodoslovnoga iz sjednice od 5. ožujka 1909. od svote uvrštene u proračun za g. 1909. pod naslovom „za znanstvena istraživanja“ u iznosu od K 600 potpora od K 300 pod uvjet, da rezultate svojih istraživanja priopći u publikacijama Akademije; 4) Akademija će u g. 1909. na račun raspoloživoga novca zaklade za izdavanje znanstvenih djela za opću naobrazbu izdati posebno djelo u najvećem opsegu od 30 štampanih araka, a odredit će u jednoj od budućih skupnih sjednica, koje će to djelo biti, i kod te prilike stvoriti zaključak o formalitetama, pod kojima će se u napredak određivati djela, koja će se štampati na račun ove zaklade.

U savezu s proračunom predlaže tajnik dr. Vrbanić račune o gospodarskoj upravi Akademije za g. 1908. uz primjedbu, da je o tima računima kao i uopće o gospodarskoj upravi za g. 1908. sastavio posebno izvješće za svečanu sjednicu, koje će se priopćiti u „Ljetopisu“ za g. 1908. i u novinama. Po tom je g. 1908. cjelokupni prihod Akademije iznosio svotu od K 62.487·24, a rashod svotu od K 63.708·28, tako da je ostao manjak od K 1.221·04, koji se pokriva iz blagajničke zalihe, koja je u početku g. 1908. prema zaključnom računu za g. 1907. iznosila ukupni iznos od K 55.593·59. Ako se uzme u obzir rečeni manjak, to blagajnička zaliha na koncu g. 1908. iznosi ukupnu svotu od K 54.372·55. Od ove ukupne svote blagajničke zalihe pripada na račun dalmatinskih statuta K 12.606·2, za nabavu umjetnina g. 1908. preostali iznos od K 100, a za poseban izvanredan svezak „Rječnika“ povrh svote preostale g. 1907. od K 3.800 još g. 1908. prišteđeni iznos od K 350, dakle ukupno K 4.150. Napokon se iz ove

zalihe ima prema odobrenom proračunu za g. 1909. podmiriti iznos od K 2.300 za knjigu „Građe“, koja će se izdati na spomen stogodišnjice rođenja Lj. Gaja. Prema tomu ima se iz blagajničke zalihe od K 54.372.55 upotrijebiti za već određene svrhe ukupni iznos od K 19.156.2, a s ostatkom od K. 35.216.35, dakle sa više negoli g. 1908. od K 1.822.96 može Akademija u napredak slobodno raspolagati.

Napokon je na temelju izvješća revizionalnoga odbora (pravi članovi: dr. A. Bauer i dr. V. Varićak), koji se izabrao u skupnoj sjednici od 17. siječnja 1909., a 10. je veljače pregledao sve račune o gospodarskoj upravi Akademije g. 1908., — tajniku dru. Vrbaniću za g. 1908. podijeljen potpuni apsolutorij i izrečeno mu priznanje i hvala za točno i uzorno vođenje gospodarskih posala Akademije.

Budući da je svim funkcionarima Akademijske uprave osim predsjednika izminuo trogodišnji rok službovanja, pristupa Akademija u smislu svojih pravila i u smislu zaključaka glavne skupštine od 14. prosinca 1905. novomu izboru, te se biraju na dalje 3 godine: a) za prvoga tajnika pr. čl. dr. Fran Vrbanić, b) za drugoga tajnika i za knjižničara pr. čl. dr. August Musić, c) za arhivara predsjednik Akademije Tade Smičiklas, d) za upravitelja Strossmayerove galerije slika čl. dop. dr. Josip Brunšmid.

Prema čl. 9. pravila i § 2. poslovnika pristupa se k izboru novih članova, te se biraju:

I. za prave članove u razredu matematičko-prirodoslovnom dosadašnji članovi dopisnici:

1) Dr. Dragutin Gorjanović — Kramberger, kr. ug. dvorski savjetnik i redovni sveučilišni profesor u Zagrebu,

2) Dr. Juraj Majcen, kr. realno-gimnazijski profesor i privatni docent sveučilišni u Zagrebu;

II. za članove dopisnike u razredu filozofičko-juridičkom:

1) Dr. Karel Kadlec, redovni profesor u c. kr. češkom sveučilištu u Pragu,

2) Stefan S. Bobčev, sveučilišni profesor u Sofiji.

V.

SVEČANA SJEDNICA

Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti

dne 20. ožujka 1909.

1. Svečana besjeda predsjednika

TADIJE SMIČIKLASA.

Vele slavna skupštino Jugoslavenske akademije!

Primate, visoko poštovana gospodo, najsrdačniji pozdrav i iskrenu zahvalu od predsjedništva i od svega našega Akademijskoga zbora, što ste se našem pozivu na današnju godišnju svečanu skupštinu odazvali. Čut ćete izvještaje obadvojice tajnika, iz kojih ćete moći razabrati, koliko je mnogo naša Akademija sa svojim malim sredstvima uradila, koliko je znanosti privrijedila, koliko li je svojim trudom mogla dostići, da se narod hrvatski pred učenim svijetom Evrope kao napredan prikaže. Meni dopustite, da se s nekoliko toplih riječi harnim srcem spomenem dra. Ljudevita Gaja, slavnoga preporoditelja naroda hrvatskoga, kojega stogodišnjicu poroda cijeli naš narod ove godine dostojno želi proslaviti.

Prije dvadeset i četiri godine slavio je narod hrvatski pedesetgodišnjicu svoga narodnoga i književnoga preporoda. I Akademija naša kao lučonoša našega naroda slavila je zajedno sa svojim narodom, koji ju je iz sreća i duše svoje rodio. Sam naš slavni pokrovitelj Josip Juraj Strossmayer pohrli ovamo iz Đakova. Sedamdesetgodišnji starac u kasno zimsko doba rado se odazva našem pozivu. Dne 16. novembra 1885. prisustvova prvomu svečanomu čitanju u slavu naših preporoditelja. Akademija je zatim cijeli niz čitanja na svijet dala u posebnoj knjizi. I ove godine izdat će Akademija posebnu knjigu korespondencije Ljudevita Gaja, koliko nam se sačuvala.

U dražesnom hrvatskom Zagorju, a u glavnom zagorskom gradiću Krapini rodio se Ljudevit Gaj 8. jula 1809. Da mu je otac ljekarnik bio imućan čovjek, nije od male važnosti za sav njegov životni napredak. Već kao mladić uživajući plemenitu slobodu smio je praviti osnove, koje bi siromaha đaka smiješnim činile i u mladosti već ubijale. Kada njemu mlađanu ispod dvadesete godine uredništvo tadanje njemačke zagrebačke „Lune“ ne će da primi njegove sitne pjesmice, zaprijeti se redaktoru, da će on sam početi izdavati hrvatske novine. „Redaktor se — pripovijeda nam Gaj — toga uplašio i pjesme mi štampao“. Gaj je u svome djetinjstvu vidio onu strašnu godinu, kakovih u Hrvatskoj nije bilo ni iza stotinu godina. „Još vidim — veli on poslije nekoliko decenija — kako majka moja siromaši, koja je sjedila po stubah ob desnu i na lijevo, na drvenih tanjurih dijeli skuhano jelo i hljebac“. Majka bodri sina na herojska djela: „Knjiga, knjiga za narod u narodnom jeziku“ bijahu meni — veli opet on — na pameti i na srcu riječi majčine. Otac mu umre još u njegovo đачko doba, a majka mu dade sve, da izvede djelo, koje prije

njega nitko nije znao ni mogao izvesti, da u političkim novinama i u književnom listu stvori središte i ognjište novoga života.

Gaj bude pisac već kao mladač gimnazijalac od punih šesnaest godina, što već pokazuje njegovu mladenačku neobičnu, ali i karakterističnu smjelost. Rado bi, kako kaže, svojim djelcem prikazati u slavi svoje rodno mjesto Krapinu. Čuo je u očinskoj kući pripovijedati, da su u staro doba, kada Rimljani ovim krajevima obladaše, u ona tri grada Krapini, Psaru i Šapcu vladala tri brata Čeh, Leh i Meh. Pritisnuti od Rimljana uzmaknuše i osnovaše Česku, Poljsku i Moskoviju. Ovoj priči potraži on tragove u nekim štampanim djelima i napisa na njemačkom jeziku djelce: *Die Schlösser von Krapina, Karlstadt 1826.* u maloj 16° na 26 stranica. Što je u ovoj mladenačkoj knjižici Gajevo vlastito? Sigurno pogled na okolicu krapinsku. „Kada se popneš — veli on — navrh grada Krapine, prikazuje ti se neopisivo lijep pogled. S desne strane kroz dolinu vije se cesta, koja vodi odavle do štajerskoga provincijalnoga gradića Optuja i razdvaja se, da te dovede do glasovite Slatine Rogatačke. Lijevo se otvara dolina, kroz koju se rijeka Krapina izvija u raznim zavojima izmed livada i oranica. Cesta prema Zagrebu vodi kroz mjestance Sveti Križ, koje odavle dobiva dražestan izgled. Preko brda prilično uzvisita Trškoga Vrha, na kojem je prekrasna crkva Marija jeruzalemska — glasovito hodočašće — vije se cesta, koja vodi u Varaždin; na njoj je sat od Krapine glasoviti sumporni rudnik Radoboj. Prikazuje ti se jedan dio Zagorja u svojem milotnom izmjenjivanju brežuljaka i dolina. Po dražesnim humcima pomno je zasijano žito i posađeni vinogradi, a na vrhovima mnoga crkvice, kojima su pobožni oci naši uresili one vrhove, a i mnogi plemićki dvorac proviruje

izmed stoljetnih hrastova, koji ga okružuju. Osobito padaju u oči svakomu udivitelju ove romantičke okolice na suprotnom brijegu mali ostaci grada Psara i njegova ograda na onom pećinastom brdu. Nije moći previdjeti i s juga našega gradića brdo Šabac, da se ne spomeneš istoimenoga grada, koji je nekoć na njemu bio sagrađen“.

Sa štampanom knjižicom u ruci pođe gimnazijalac Gaj u sedmi razred ili tadanju filozofiju najprije u Beč, a odanle u Gradac. Čeh, Leh i Meh izadoše po riječima njegove knjižice ne iz Hrvatske, već iz Ilirije. „Radujem se — veli poslije trideset godina — što sam već tada poznavao majku Iliriju“. A kako je ne bi bio poznavao! Karlovac je bio u srcu Napoleonove kraljevine Ilirije, o kojoj je svaka živa duša karlovačka mogla mladomu Zagorecu pripovijedati. Gaj već u ovoj knjižici citira među svojim izvorima Farlatov „*Illyricum sacrum*“, koji donosi crkvene i državne spomenike za hrvatske, srpske i bugarske zemlje, a sve ujedinjene pod imenom ilirskim. Iz samoga Farlata mogao se uvjeriti, da od postanja štampe u Evropi pod imenom ilirskim jedinim skupnim dolaze sve ove zemlje. Dubrovčani to ilirsko ime prevode u „slovinski“. Ali šta ćemo dalje tražiti, kada sam Gaj kaže: „U Karlovcu pročitav Razgovor ugodni naroda slovinskoga dokućih slast i dostojanstvo ilirskoga jezika“. A Kačićeva pjesma obuhvata prostor Farlatova Illyrika. Svaki na latinskim knjigama obrazovani čovjek nije znao drugoga imena za Jugoslavene nego Iliri. Zato i savjetnici cara Leopolda nisu mogli Srbima prispjelim pod žezlo kuće habsburške dati privilegije pod drugim imenom nego pod imenom naroda ilirskoga. Kada se Hrvati brane poslije g. 1790. od navale Mađžara, uvijek govore: Mi imamo naš „ilirski“ narodni jezik. Gaj gimnazijalac ode dakle na više nauke u tuđi svijet kao Hrvat i Ilir.

Ali ovu Iliriju trebalo je zadahnuti narodnom, to jest slavenskom dušom. Iza velikoga prevrata francuskoga svu je Evropu ideja narodnosti obasjala, a vlada i kreće svom snagom velikih i malih naroda evropskih do dana današnjega. Nije nova velika ideja ni Hrvatske mogla ostaviti u tami. Ta onamo preko Save bila je Napoleonova kraljevina Ilirija, u kojoj se poštovao narodni jezik i gojilo narodno osjećanje. Sin Josipa Šporera, maira francuskoga u Karlovcu, doktorand u Beču Juraj Šporer vodi kolo i počinje raditi na knjizi hrvatskoj. Imbro Lopašić, nekad u Karlovcu Napoleonove Ilirije sudac, otac našega nezaboravnoga Radoslava, ovako pozdravlja Gaja: „Ne ima nikoga izmed pisaca, koji znao ne bi, da je hrvatsko negda kraljevstvo bilo od morja Jadranskoga i vode Cetine, Dunava i Drine, nitko također ne nalazi se, koji znao ne bi, da Hrvati, Dalmatinci, Slavonci i Bošnjaci sada zvani oni isti stari Hrvati jesu, kojim kralji negda hrvatski vladaše i Hrvati se zvaše. Odbacimo anda od nas duha nesložnosti, sjedinimo se, da cilj i želju slave naše zadobijemo, svi tak gornji kao donji Hrvati i svi oni, kojima na slavi narodnoj našega govora ležeće jest i biti mora“. Za narodno sjedinjenje i za hrvatski jezik u našoj narodnoj politici vojuje već prije, nego što je Ljudevit Gaj svoju narodnu zastavu razvio, naš plemeniti grof Janko Drašković. On proglasi svoj politički program u svojoj disertaciji, u kojoj doslovno reče: „Ufajte se, da Dalmacija jedanput, kako je prije bila, bude s nami sklopljena, i mi onda jedan dva miliona čineći jednorodni puk budemo. Moguće jest opet i više, ako li s vremenom Bosna, gdje tolike rozgve naše živiše, s pomoću našom u njedra naša se povrati. Kakvo li to ufanje za naš narod! I baš kako svakomu sreću ufanje i svakomu jeziku molba dopuštena jest, još i to ufati

se i od boga moliti voljno bude, da nam se s milošću višnjom kraljeva naših onaj kraj, koji se imenom Ilirije ozivlje, i koji jeziku našem spodobno govori, s nama združi. Nedvojno jest, da onda takovo kraljevstvo iliričko pol četiri milijona duša brojeće imenu diku i sostanju snagu, kruni pak korist vječnu sahraniti, a tezulju uharo na našu stranu moglo bi prignuti“.

Mogli bismo navoditi i više primjera od mladih Hrvata napose iz Dalmacije, koji su učeći u Italiji vidjeli i osjećali zanosnu borbu mlade Italije, da od geografskoga pojma Italije stvore jedan jedinstveni narod talijanski, pak su poželjeli ovakav napredak narodne ideje u svome raskidanom hrvatskom narodu. Mogli bismo navoditi druge, koji su učili u njemačkim sveučilištima, gdje se već sva mladež njemačka zanosila i organizirala kao nosilica ideje ujedinjenja svega njemačkoga naroda. Svi su ti u Hrvata tek šaptaoci narodne ideje. Prvi se sa gromkim glasom postavio kao vođa narodne ideje među Hrvatima mladi Ljudevit Gaj, on je prvi narodnu hrvatsku ideju pozlatio idejom slavenskom, on je u svoju veliku Iliriju udahnuo dušu slavensku.

Gaj je prvi od svih mladih Hrvata crpao svoju nauku o narodnom jedinstvu na slavenskim izvorima. Pošavši na nauke pravne u Budimpeštu zagrlio ga je i u slavensku misao posvetio veliki pjesnik „Slavy dcere“ Jan Kollár. Kao mladić od dvadeset godina napisao knjižicu „Pravopis“. „Vsih dobreh domorodcev jedna jedina želja je — veli on — da se u staroilirskih državah stanujući Slaveni u književni jezik sjedine. Tomu je potreban jedan pravopis“. On ispoređuje naša različita narječja potočićima, koji se svi u jednu veliku rijeku imadu ulijevati, „da tako sjedinjeni kakti jedan od velikih slavenskih potokov — misli po Kollárevoj

ideji četiri glavna slavenska plemena Rusa, Čeha, Poljaka, Ilira — vu obće slavensko morje najveće i mnogovrstnom duha i srca robom nakreane brodove nosili budu“. Gaj prihvati češki pravopis za jezik ilirski. Naša braća Slovenci primivši taj pravopis nazivlju ga „Gajica“. Zajednički pravopis s Hrvatima postade jaka kulturna veza između oba plemena. „Dok je u Pešti boravio — veli nad otvorenim grobom Gajevim njegov nekada saučenik Fran Kurelac — i učio, iznese knjižicu na svijet, koja sitna i malena od veće nam postade koristi, nego da je bog zna koje i tegotne učnosti puna bila, knjižicu o pravopisu. Jer iz nje se izvilu ono presretno jedinstvo pravopisno u latinske polovice, ter u iste susjedne braće Slovenske, koje i sada nas na kupu drži moralnom i književnom“. Dodajmo još, da se ovim zajedničkim pravopisom sa Česima izvija i znamenita struja između češke i hrvatske književnosti, koja je osobito karakteristična za razvoj i povijest slavenske ideje u zapadnom Slavenstvu u devetnaestom vijeku.

Gaj uvodi jedan književni jezik štokavski posvećen cijelim nizom pjesnika i pisaca od 16—19. vijeka. „Mi hoćemo jedan književni jezik — veli Gaj —. Bi li Nijemci imali književni jezik, da su rekli Austrijanci i Bavarci : „Pisatelji hoće iz nas načiniti Saksonce i Hanoverance“ ili pak „Ne čitajmo knjiga, u njih nije našega sela jezik, u njih je sve smiješano, najviše saksonski i hanoveranski, zatim bavarski, švabski i nešto austrijanski“ i t. d. Na stran dakle, da je tekar srbski ili samo dalmatinski ili lestor hrvatski ili pak leprav krajnski itd. pravo i jedino ilirski. U Iliriji može samo jedan jezik pravi književni biti, njega ne tražimo u jednom mjestu ili u jednoj državi, nego u cijeloj velikoj Iliriji. Nijemci složili su svoj književni jezik iz svih

narječja cijele Germanije, a Talijani izveli svoju sladku riječ iz svih narječja cijele Italije. Naša slovnica i naš rječnik jest čitava Ilirija“. Uzmite k tomu, da je Gaj sa svojim drugovima živo vjerovao, da su stari Iliri bili Slaveni, onda ćete razumjeti vjeru i zanos književnika ilirskih, da su riješili problem našega narodnoga jedinstva. Oni su ideju ilirsku i sve svoje djelovanje držali tek za zoru svijetlih dana bolje narodne budućnosti.

Sa dvadeset i četiri godine započne Gaj izdavati „Narodne Novine“ i „Danicu“. Samo prve dvije godine radi i on u obadva lista. On u opće ne piše, već govori i propagira narodnu ideju. Bio je osobite sreće pri izboru svojih suradnika, samih mladih svojih sudrugova. Kao genijalan čovjek u prvi mah osvoji dva narodna znamenita faktora, mladež i svećenstvo. To su dva plamena stupa, na kojima je on sagradio svoju Iliriju. Njih je svojim govorima znao zanositi kao nikađ nitko. „Govoriti je znao kao izmed milijuna jedan“ — reče meni starac od osamdeset godina. Gajev od prvoga dana suradnik, A. Mažuranić. Glasoviti Hercen bio je protivnik zapadnim i južnim Slavenima, jer je govorio, da puno traže od Rusije, a Rusija ima sa sobom dosta posla. U svojim memoirima ruga se Rusima, koji se dadu zavoditi od drugih Slavena. Naročito spominje, kako je Ljudevit Gaj u svojim govorima u Moskvi upravo zaludio Ruse. Govorio je na jednom odličnom sastanku o mukama, što ih trpe Slaveni od Nijemaca. Jedan od društva pobjesni i izvadi nož, da ide klati Nijemca u svojoj kući. Njegov mnogogodišnji suradnik kod „Narodnih Novina“ dr. B. Šulek njega kao govornika ovako opisuje: „Njegova milokrvnost, njegov mili divan, poetičnost i opet razgovijetnost besjede, idealnost pomisli upravljenih prema realnim odnosajima, vruće branjenje svoga mnijenja bez žestine

i strasti, oštroumno pobijanje prigovora bez uvrede i napadanja, k tomu njegovo sokolovo oko, ljubko lice, zvonki glas, sve je to rek bi občaralo slušaoća“.

Kada je hrvatska deputacija pod vodstvom Gajevim dolazila u Beč koncem mjeseca marta 1848. s poznatim zaključcima zagrebačke skupštine, nisu joj Bečani bili prijatelji, a nemiri po svem gradu nisu tek malo smućivali našu deputaciju. Gaj shvati opasnu svoju i drugova svojih situaciju i skokne u sveučilišnu aulu, gdje se tada odlučivalo o miru ili ratu bečkom. Gaj stade govoriti bečkomu đaštvu govor, koji je njegove do sada protivnike tako zanio, da su ga na ramenima aulom pronosili.

Evo čudne sudbine čovjeka govornika i novinara! Od hiljadu njegovih govora nije nam se sačuvao nijedan. Dopustite mi, da mjesto njegova govora priopćim njegov proglas, kada je za godinu 1836. svojim „Novinama“ i „Danici“ na čelo metnuo ime ilirsko. Ovaj proglas smijemo uzeti kao Gajev govor. „Europa prispodablja se sjedećoj djevojci, i u toj prilici jednim pogledom vidimo, da ova djevojka rukama drži jednu na tri ugla osnovanu liru, koja si na prsa naslanja. Ova lira glasila je u davnoj prošastnosti najugodnijim naravskim glasom, kada se jošće sve skladno složene strune ili žice milimi vjetrići gibaše. Ali jednoč podigne se strahoviti vihar od juga i zahoda, a zatim silna bura od izhoda i sjevera, strune odapnu se, te nestade sloge i milenih glasova. Ova lira jest Ilirija na tri ugla med Skadrom, Varnom i Bjelakom osnovana. Odapete nesložne strune na ovoj liri jesu: Koruška, Gorica, Istrija, Kranjska, Štajerska, Hrvatska, Slavonija i Dalmacija, Dubrovnik, Bosna, Crna Gora, Hercegovina, Srbija, Bugarija i dolnja Ugarska. Što možemo sada, gdje svaki za slogom uzdiše, bolje željeti, nego da se na velikoj

Europe liri sve nesložne strune opet slože i slastju ugodnih glasova proslave vjekovitu mladost sjedeće djevojke. A može li se igda pomisliti, da taj veliki cilj dostignemo, dokle se svaka struna posebi tuđemu skladnoglasju prilagađa? Prestanimo svaki na svojoj struni brnkati, složimo liru u jedno soglasje, jerbo je i ona samo jedina, premda su njezine strune svaka za se više ili manje od prvoga naravskoga glasa odaljene. Otvorimo staru naroda našega knjigu, u njoj su duhom slavjanskim zabilježeni lire naše negdašnji sladki glasovi, polag njih složimo ponovljenim skladnoglasjem Europe dragocjenu liru Iliriju“. Taj nam je zavjet ostavio, da ga slijedimo, dr. Ljudevit Gaj. Slava mu!

2. Izvješće tajnika

DRA. FRANA VRBANIĆA

o gospodarskim prilikama Akademije u g. 1908.

Vele štovana gospodo!

Hvala nastojanju i brizi moga druga književnoga tajnika dr. A. Musića ove smo godine već mjeseca januara zgotovili i učenomu svijetu na porabu predali drugu seriju Akademijskih publikacija za godinu 1908. Radi toga mogu i ove godine u ovoj svečanoj sjednici prikazati potpunu sliku o gospodarskim prilikama naše Akademije, samo žalim, da ta slika nije onakova, kakova bi morala biti prema velikim zadacima, koji u svakoj grani znanosti čekaju ovaj naš znanstveni zavod. Mi smo u ostalom u okviru dosta slabih materijalnih sredstava, kojima raspolažemo, i ove godine učenomu svijetu prikazali i u svoje znanstvene zbirke sabrali toliko građe

za dalji znanstveni rad, da se tolikim radom u razmjeru svojih sredstava ne mogu pohvaliti ni naše družice, koje se mogu podićiti daleko većim glavnica i daleko većim prihodom od naše Akademije.

U ovom našem nastojanju živo nas je poduprla visoka kr. hrv. slav. dalmat. zemaljska vlada, jer nam je u jednu ruku doznačila za izdavanje „Kodeksa“ potporu od K 6000, a za izdavanje „Dalmatinskih statuta“ prinos od K 5000; dok je u drugu ruku našem drugu članu dopisniku prof. Ivanu Milčetiću podijelila dopust na dalju godinu dana za izučavanje glagoljskih spomenika, i to tako, da je za ovu drugu godinu oduzela od svakoga zahtjeva, da troškove za njegova zamjenika nosi bilo Akademija bilo sam prof. I. Milčetić. Tim je visoka vlada Akademiji prištedjela dosta velik trošak od K 1000, što ga je ona za prve godine Milčetićeve dopusta morala za njegova zamjenika podmiriti iz svojih prihoda, kao što sam izvijestio u svom izvještaju od prošle godine. Na jednoj i drugoj potpori izriče Akademija ovom svečanom zgodom visokoj vladi svoju najtopliju zahvalnost. Akademija je do konca godine 1908. primila od kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade u ime potpore za izdavanje „Kodeksa“ u svemu K 30.000, a za izdavanje „Dalmatinskih statuta“ svotu od K 15.000. Potpora isplaćena Akademiji za izdavanje „Kodeksa“ nije mogla pokriti svih dosadanih troškova potrebitih za štampanje ove goleme publikacije, te je Akademija iz svojih redovnih prihoda u to ime morala doprinijeti okruglo K 1.050 ne računajući, da je za predradnje morala iz vlastitoga prihoda potrošiti koju hiljadu kruna. Za izdavanje „Dalmatinskih statuta“ potrošeno je do sada u okruglom iznosu samo K 2.400, dok je ostatak od K 12.600 napose evidentiran u računima Akademije, da se u zgodan čas prema napretku radnje u većem

opsegu bude mogao izdati ne samo Mažuranićev rječnik, nego i veći broj sabranih statuta. Akademija će uložiti svu brigu, da u jednom i drugom pravcu zadovolji što savjesnije teškomu zadatku, što ga je na se preuzela izdavanjem ovih zamašnih publikacija, te se za stalno nada, da joj u tom poslu ni u napredak hrvatska vlada ne će uskratiti svoje blagonaklonosti i potpore.

Uzevši u račun navedenu potporu hrvatske vlade za „Kodeks“ i za „Dalmatinske statute“ iznosio je prihod Akademije tečajem prošle godine 1908. ukupni iznos od K 51.905·95, a uzme li se u račun blagajnička zaliha, koja je po zaključnom računu od g. 1907 iznosila svotu od K 55.593·59, to je Akademija tečajem g. 1908. mogla raspolagati ukupnim iznosom od K 107,499·54. Naravno, da Akademija čitave te svote niti je potrošila niti je potrošiti mogla u jednu ruku stoga, jer je, kako sam već imao čast spomenuti u svom izvješću od prošle godine, znamenit dio ove svote bio već unaprijed vezan na opredijeljene ciljeve, dok je u drugu ruku kao vazda tako i ovaj put morala pomnjivo paziti, da joj u blagajni neprekidno ostane na raspoložbu oveća svota za izvanredne potrebe, koje prilično često nastaju. Tako smo i za ovu godinu preko naših redovnih prihoda u proračun uvrstili iznos od K 2.300, da uzmognemo izdati poseban svezak „Građe“ na uspomenu stogodišnjice rođenja preporoditelja hrvatske knjige dr. Ljudevita Gaja. Troškom za ovaj posebni svezak „Građe“ povisila se potreba Akademije za godinu 1909. znatno preko njezinih preliminiranih prihoda, te nam ne preostaje drugo, nego da taj manjak nadoknadimo iz naše blagajničke zalihe, koja nam je do sada vazda bila jedino vrelo, koje nam je dopuštalo, da za slučaj potrebe zadovoljimo našim posebnim obvezama prema znanstvenom istraživanju i našim dužnostima prema hrvat-

skomu narodu. Tako smo, da navedem samo neke znamenitije troškove, uz pripomoć te zalihe mogli žrtvovati više hiljada kruna za sabiranje folklorske građe i za skupljanje riječi za veliki „Akademijski Rječnik“, za znamenito djelo „Stolna crkva đakovačka“, za spomenik slavnomu našem utemeljitelju pa za arkadu prvomu našem i nezaboravnomu predsjedniku Franji Račkomu, napokon za osnutak zaklade u proslavu 90. rođendana J. J. Strossmayera, uz koje bi se pripomoć imalo pristupiti k otvorenju umjetničkoga razreda. Iz ove zalihe odlučila je Akademija izdati poseban svezak Akademiji skoga „Rječnika“, da tim pospješi izdavanje ovoga velikoga djela. Ova je zaliha prema zaključnom računu koncem godine 1908. iznosila doduše ukupnu svotu od okruglo K 54.400; ali su u toj svoti sadržani iznosi, o kojima je Akademija već unaprijed odredila, i koji čekaju samo zgodan čas, da se privedu onomu cilju, kojemu su namijenjeni. Od ove naime svote otpada na „Dalmatinske statute“ K 12.606·2, na posebnu svesku „Rječnika“ K 4 150, na jubilarni svezak „Građe“ K 2.300 i napokon na nabavu umjetnina posebnih K 100 preostalih od prošle godine. U svemu dakle disponirala je Akademija već unaprijed svotom, što se nalazi u blagajničkoj zalihi, u iznosu od K 19.156·2, te joj preostaje još na slobodno raspolaganje iznos od okruglo K 35.200, dakle za K 1.900 više nego li koncem godine 1907. Akademija je čvrsto odlučila ovu svoju blagajničku zalihu pomnjivo čuvati, da s njezinom pomoću učenomu svijetu preda opet koju novu publikaciju, koja će biti na čast i ponos hrvatskoga naroda. Ovo će biti tim potrebitije, jer redovni njezini prihodi ne dosežu, da svake godine javnosti preda ni po jednu svesku svojih redovnih periodičnih izdanja.

Redovni prihodi Akademije iznosili su prošle godine ne uračunavši spomenutu potporu kr. hrv.-slav.-

dalmat. zemaljske vlade za „Kodeks“ i „Dalmatinske statute“ u svemu K 40.905·95, a uključivši ovu potporu iznos od K 51.905·95. Od ovih redovnih prihoda primila je Akademija najveći iznos od temeljne svoje glavnice t. j. svotu od K 17.322·74 i od svojih kuća čisti dohodak od K 14.724·71; ostatak ide na prihod od pretplate i od prodaje knjiga u iznosu od K 5.556 pa na druge manje prihode u iznosu od K 2.434·49. Prema faktičnomu prihodu u godini 1907. primila je Akademija prošle godine za K 616·6 više, a bio bi taj njezin prihod još veći da nije prošle godine istekao za dvije Akademijske kuće privremeni oprost od najamne kućarine, i da se ponajviše s ovoga razloga nisu povisili troškovi za kuće na dosta znameniti iznos od K 7.174·33.

Od ovoga svoga prihoda potrošila je Akademija u ime upravnih troškova, zatim za uzdržavanje svoje palače, za otplatu potresnoga zajma i za razne manje troškove u svemu K 8.394·9, dok je za književni rad, za galeriju slika, za knjižnicu i za arhiv u svemu potrošeno K 44.732·09. Prema tomu je ukupni trošak Akademije godine 1908. iznosio znamenitu svotu od K 53.126·99 prema prihodu od K 51.905·95, dakle za K 1.221·04 više, nego li je iznosio redovni prihod. Ovaj veći trošak podmirili smo iz blagajničke zalihe, što smo tim više mogli učiniti, jer smo u toj zalihi, kako sam bio slobodan već spomenuti, imali opredijeljene svote za publikacije, koje su svijet ugledale tečajem prošle godine.

Potanji iskaz svih naših prihoda i troškova razvrstan je u posebnom prijegledu, koji se prilaže ovomu izvještaju, i koji će biti štampan u „Ljetopisu“. Iz ovoga prijegleda razabire se između ostalog, da je Akademija g. 1908, izdala za predradnje oko izdavanja „Monumenata“ svotu od okruglo K 560, za štampanje „Ko-

dekse“ iznos od K 14.576, za „Rječnik“ K 4.647, za „Rad“ K 9.050, a za „Zbornik“ i za sabiranje folklorske građe K 4.166. Kako će potanje izvijestiti moj vrlo poštovani drug književni tajnik dr. A. Musić, izdala je Akademija prošle godine u svemu 12 svezaka svojih publikacija, od kojih oba sveska „Kodeksa“ iznose malo ne jednu stotinu araka u velikoj osmini. Za sve ove knjige potrošila je Akademija K 37.786, a dala ih je svojim pretplatnicima uz neznatnu cijenu od K 20; što više. Akademija svojim publikacijama opredjeljuje i knjižarsku cijenu tako nisko, da ona ne doseže ni troškova štampanja, a slušačima sveučilišta i javnim knjižnicama prodaje svoje knjige uza znatan popust od 50% od knjižarske cijene. Akademija sve to čini stoga, jer se drži obvezanom, da kao zavod osnovan mukom i trudom hrvatskoga naroda i darežljivošću svoga utemeljitelja istraživanja svoja što lagljim i jeftinijim načinom privede u ruke onih, koji se njima služiti kane. Akademija će tim putem i nadalje stupati, te se nada, da će je u tom nastojanju poduprijeti čitav narod.

Pokraj dosada spomenutih iznosa kojima upravlja Akademija, stoje pod njezinom upravom još neke novčane svote, o kojima je dužna kao svake godine tako i ovaj put narodu račun položiti. U prvom redu spomenuti mi je „zakladu za izdavanje znanstvenih djela za opću naobrazbu“. Ova je zaklada koncem god. 1907. iznosila ukupnu svotu od K 34.340-34. Tečajem prošle godine primila je ova zaklada prije svega iznos od K 1000, jer je dovršena ostavinska rasprava pokojne kuće vlasnice u Zagrebu Terezije Pogoreltz, koja je, kako sam već spomenuo u prošlogodišnjem svom izvješčaju, ostavila Akademiji zapis u gornjem iznosu. Osim toga primila je Akademija još iznos od K 50, koju je svotu u razredbi svoje posljednje volje Akademiji za-

pisao vrijedni župnik u Semeljcima Josip Kaurić. Dužnost mi je, da rodoljubnomu župniku, koji se je u svojoj sirotinji sjetio našega zavoda, izjavim ovom svečanom zgodom javno priznanje; neka mu bude uspomena ubilježena i u analima naše Akademije. Slava mu! Uračunavši ove prihode iznosila je ova zaklada koncem godine 1908. ukupni iznos od K 35.390·34. Dohodak ove zaklade iznosio je tečajem godine 1908. ukupno svotu od K 1.331·76, koja se je prema pravilima zaklade imala priklopiti onomu iznosu, koji je preostao od prihoda glavnice prošlih godina, i kojim se ima napose upravljati dotle, dok ne bude dostatan, da se njim uzmogne izdati novo koje djelo. Budući da je pod tim naslovom otprije preostalo K 1.729·66, a k tomu se imadu priložiti kamate od ovoga iznosa pa utržak od prodaje knjiga izdanih na trošak ove zaklade u iznosu od K 157·18, to je koncem godine 1908. iznosila ukupna svota raspoloživoga novca ove zaklade K 3.218·6. Kako će s prihodom zaklade tečajem godine 1909. ova svota dosegnuti za stalno iznos od K 4.500, te će ona biti dostatna za novu publikaciju, to je Akademija odlučila tečajem ove godine na račun ove zaklade izdati novo djelo. O ovoj odluci Akademije izvijestit će potanje moj drug dr. A. Musić.

Što se tiče „zaklade Julija Bubanovića za poticanje na učenje ruskoga jezika“, to je temeljna glavnica, koja se sastoji od tri akcije „Prve hrvatske štedionice“ ostala netaknuta. Ove su akcije prošle godine vinkulirane na ime Jugoslavenske akademije, a prihod njihov razdijeljen je prema namjeni zakladateljvoj.

Spomenuti mi je napokon, da Akademija vodi poseban račun o novcu, što ga je ona namijenila za spomenik svoga osnivača i prvoga pokrovitelja biskupa

J. J. Strossmayera, pa o prinosima sabranima za spomenik svoga nezaboravnoga predsjednika dra. Franje Račkoga. Svota opredijeljena za spomenik biskupa Strossmayera dosegula je koncem godine 1908. prilikom prošlogodišnjih kamata iznos od K 5.808·10. Što se pak tiče svote opredijeljene za spomenik Račkoga, koja je koncem godine 1907. dosegula iznos od K 13.717·84, spomenuti mi je, da je odvjetnik dr. Š. Mazzura pismom od 28. oktobra 1908. priposlao Akademiji sav onaj novac, što ga je u istu svrhu bio sabrao poseban odbor, s molbom, da se taj novac pribije onomu iznosu, koji je položen kod Akademije za spomenik Račkoga. Na temelju popisa prinosnika i uložnica I. hrv. štedionice br. 86.376 pa hrv. eskomptne banke br. 5194 i br. 5271 predana je Akademiji od dr. Šime Mazzure ukupna svota od K 13.365·53. Akademija je dr. Šimi Mazzuri potvrdila primitak ove svote te mu je na trudu i brizi oko sabiranja prinosa izrekla najtopliju hvalu. Pribrojivši ovu svu svotu k onoj, koja se je koncem godine 1907. nalazila u rukama Akademije, pa uzevši u račun kamate, koje su tečajem godine 1908. pripisane na uložnice, u koje je bio uloženi sav taj novac, iznosila je koncem godine 1908. za spomenik Račkoga ukupna svota, kojom upravlja Akademija, iznos od K 27.894·27.

Cjelokupni novac za oba spomenika i onaj, koji pripada zakladi za izdavanje znanstvenih djela za opću naobrazbu, uloženi su u uložnice „Prve hrv. štedionice“ i „Hrvatske eskomptne banke“. Ove uložnice vinkulirane su na Akademiju i pohranjene u Akademijskoj blagajni. Ostala imovina Akademije uložena je dijelom u kuće, a dijelom u vrijednosne papire. Vrijednost kuća označena je u inventaru prema faktičnom trošku u iznosu od K 846.950, u kojoj je svoti uračunana i plaća Akademije s iznosom od K 520.000, a prema iskazu

računarskoga ureda kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade od 21. aprila 1908. iznosila je imovina Akademije koncem godine 1907. u vrijednosnim papirima, koji su pohranjeni kod kr. zem. blagajne, ukupnu svotu od kruna 729.234·41 prema faktičnoj zakladnoj imovini uloženoj u vrijednosne papire koncem godine 1906. u iznosu od K 719.209·18. Ako se ovamo pribroji posebna „zaklada Jugoslavenske akademije za osnutak umjetničkoga razreda u proslavu 90. rođendana utemeljitelja biskupa J. J. Strossmayera“ u iznosu od K 11.146·46, kojoj se prema zaključku glavne skupštine od 10. decembra 1903. svake godine imadu prilagati njezine godišnje kamate, dok ne dosegne iznos od K 100.000, iznosi cjelokupna Akademijska zaklada uložena u vrijednosne papire koncem godine 1907. ukupnu svotu od K 740.380·87., dakle za K 10.533·62 više nego li koncem godine 1906.

Sve ove račune o upravi Akademijske imovine pregledao je i s priložima isporodio poseban odbor, što ga je prema čl. 15. svojih pravila izabrala Akademija u svojoj skupnoj sjednici držanoj dne 17. januara 1909. Taj je odbor o tom izvijestio Akademiji u glavnoj skupštini držanoj dne 18. marta o. g., koja je svomu prvomu tajniku za godinu 1908. podijelila apsolutorij.

Napokon mi je i ove godine spomenuti, da Akademija uza svoju navedenu imovinu imade još i znatnu zalihu svojih publikacija. Zaliha ovih Akademijskih publikacija iznosila je koncem godine 1908. ukupno 108.076 svezaka u vrijednosti po knjižarskoj cijeni od K 507.071·6.

Budući da je s prošlom godinom proteklo trogodišnje poslovanje svih funkcionara Akademije osim predsjednika, izabrala je glavna skupština držana dne 18. marta o. g. na tri godine za prvoga tajnika pr. čl. dra. Frana Vrbanića, za drugoga tajnika pr. čl. dra. Augusta

Musića, za arhivara predsjednika Akademije Tadiju Smičiklasa, za knjižničara dra. A. Musića, a za ravnatelja Strossmayerove galerije slika čl. dop. dra. Josipa Brunšmida.

U istoj skupštini izabrala je Akademija za svoje prave članove u razredu matematičko-prirodoslovnom kr. ug. dvorskoga savjetnika i redovnoga profesora kr. universiteta Franje Josipa I. u Zagrebu dra. Dragutina Gorjanovića-Krambergera, i kr. realno-gimnazijskoga profesora i privat. docenta u filozofičkom fakultetu kr. universiteta Franje Josipa I. u Zagrebu dra. Jurja Majcena; — a za svoje članove dopisnike u razredu filozofičko-juridičkom redovnoga profesora u c. kr. češkom universitetu u Pragu dra. Karla Kadleca i profesora u bugarskom universitetu u Sofiji Stefana S. Bobčeva.

3 Izvješće tajnika

DRA. AUGUSTA MUSIĆA

o književnom radu Akademije u god. 1908.

Mnogo poštovana gospodo!

O književnom radu Jugoslavenske akademije u god. 1908. čast mi je izvijestiti ovo:

Za publikacije razreda historičko-filologičkog a primljene su u razrednim sjednicama ove rasprave i prilozi, i to:

a) za „Rad“:

Iv. v. Trnski: Rodu o jeziku (sjedn. od 4. travnja 1908.).

Dr. Stj. Tropsch: Njemački prijevodi narodnih naših pjesama. Nastavak. (Sjedn. od 4. travnja 1908.).

Dr. G. Manojlović: Četvrta studija o spisu cara Konstantina Porfirogeneta „De administrando imperio“ (sjedn. od 4. travnja 1908.).

Dr. Đ. Körbler: Vićentije Petrović Dubrovčanin (1667—1754.) (sjedn. od 2. srpnja 1908.).

Dr. I. Kasumović: Hrvatske i srpske narodne poslovice spram grčkih i rimskih poslovica i krilatica (sjedn. od 2. srpnja 1908.).

b) za „Starine“:

V. Jelavić: Pismo biskupa Draškovića kardinalu Karlu Lotarinškomu od 21. ožujka 1569. (sjednica od 4. travnja 1908.).

Za „Rad“ razreda filozofičko-juridičkoga:

Dr. I. Stroh al: Otkupno pravo u starih Hrvata (sjednica od 19. listopada 1908.).

Za „Rad“ razreda matematičko-prirodoslovnoga:

P. S. Pavlović: Корали из другомедитеранских слојева у Србији (sjednica od 3. srpnja 1908.).

Dr. J. Majcen: Prostorne krivulje na općenoj plohi 3. reda (sjednica od 3. srpnja 1908.).

Dr. M. Milanković: O membranama jednakoga otpora (sjednica od 3. srpnja 1908.).

Dr. L. Adamović: Флора југоисточне Србије (sjedn. od 3. srpnja 1908.).

Dr. Stj. Bohnič ek: Teorija ostataka potencija u algebarskim brojnim tjelesima (sjedn. od 10. stud. 1908.).

Dr. J. Majcen: Prilog centralnoj projekciji elipsoida (sjedn. od 10. studenoga 1908.).

Dr. M. Kišpatić: Mlađe eruptivno kamenje u sjevero-zapadnom dijelu Hrvatske (sjedn. od 10. studenoga 1908.).

D. Balarev: O anhidraciji ortofosforne kiseline zagrijevanjem (sjednica od 10. studenoga 1908.).

D. Hirc: Revizija hrvatske flore. Nastavak. (sjednica od 10. studenoga 1908. i 5. ožujka 1909.).

Dr. G. Janeček: O reakciji natrijevih i litijevih spojeva s kalijevim dihidropirantimonatom (sjednica od 5. ožujka 1909.).

Dr. M. Kišpatić: Dacit od Moždence kod Novoga Marofa (sjednica od 5. ožujka 1909.).

U prvoj seriji svojih publikacija za g. 1908. izdala je Akademija:

1. „Rad“ knj. 172. (razredi historičko-filologički i filozofičko-juridički 69.).

2. „Rad“ knj. 173. (razred matematičko-prirodoslovni 43.).

3. „Monumenta spectantia historiam Slavorum meridionalium“ vol. 31. (Scriptores vol. 5. — Antonii Vramecz : Kronika, prooemio de vita operibusque scriptoris praemisso digessit Vj. Klaić).

4. „Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena“ uređuje Dr. D. Boranić, knj. 13. sv. 1.

5. „Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae“ sv. 5 (koji sadržava listine iz vladanja kraljeva Bele IV. i Stjepana od godine 1256—1272., uredio T. Smičiklas).

6. „Prinosi za hrvatski pravnopovjestni rječnik“ napisao V. Mažuranić, sv. 1. A — čtenija.

7. „Ljetopis“ za g. 1907. sv. 22.

U drugoj seriji:

1. „Rad“ knj. 174. (razredi historičko-filologički i filozofičko-juridički 70.).

2. „Rad“ knj. 175. (razred matematičko-prirodoslovni 44.).

3. „Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika“ obrađuje T. Maretić, sv. 27. (4. šestoga dijela), u kojem su riječi od *mariti* do *micati*.

4. „Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena“ uređuje Dr. D. Boranić, knj. 13. sv. 2.

5. „Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae“ sv. 6. (koji sadržava listine iz vladanja kralja Vladislava od godine 1272. do 1290., uredio T. Smičiklas).

Ove je godine (1909.) osim redovnih godišnjih publikacija: „Rada“ (4 knjige, 2 razredâ historičko-filologičkoga i filozofičko-juridičkoga, a 2 razreda matematičko-prirodoslovnoga), „Rječnika“ (sv. 28.), „Zbornika“ (knj. 14.) i „Ljetopisa“ (sv. 23. za god. 1908.) Akademija odlučila izdati 32. svezak „*Monumentorum spectantium historiam Slavorum meridionalium*“, u kojem će biti „*Monumenta historiam Uscocorum illustrantia*“, što ih je iz arhiva rimskih, a osobito vatikanskoga prikupio dr. Karlo Horvat; — zatim 7. svezak „Kodeksa diplomatskoga“, u kojem će biti listine iz vladanja kralja Andrije Mlečanina od g. 1290—1300; — nadalje 2. svezak „Prinosâ za hrvatski pravnopovjestni rječnik“ od V. Mažuranića; — i napokon 6. knjigu „Građe za povijest književnosti hrvatske“, u kojoj će biti samo građa, koja se tiče Ljudevita Gaja i njegova rada oko preporođenja naroda hrvatskoga, te će tom knjigom Akademija proslaviti stogodišnjicu rođenja toga znamenitoga i slavnoga sina našega naroda.

Osim svega toga izdat će Akademija u drugoj seriji publikacija za god. 1909. svakako jedno djelo iz dohotka „zaklade za izdavanje znanstvenih djela za opću naobrazbu“, ali o samom djelu nije još stvorena definitivna odluka.

Kao pređašnjih godina tako je i prošle godine visoka kr. zemaljska vlada poduprla naš rad, te nam je doznačila K 6.000 za izdavanje „Kodeksa diplomatskoga“, a K 5.000 za izdavanje „Dalmatinskih statuta“, ali se ova posljednja svota upotrijebila za Mažuranićeve „Prinose za hrvatski pravnopovjestni rječnik“ kao predradnju za izdavanje samih statuta. Osim toga je visoka kr. zemaljska vlada Akademiju poduprla tim, što je prof. I. Milčetiću podijelila dopust i za školsku godinu 1908/9., i to tako, da mu ne treba Akademija plaćati zamjenika.

Prof. je Milčetić u poslu proučavanja glagoljskih spomenika ponovno boravio u Zagrebu i u Ljubljani, bio je u Beču i u Pragu, prošao je Istru i Dalmaciju, zašao je i u Rim, i to sve na svoj trošak, te je proučio sve glagoljske spomenike, što ih je igdje naći mogao, napisao o njima bez broja bilješki i pribavio Akademiji mnoštvo fotografija. O rezultatu svojih putovanja napisat će izvješće u budućem našem „Ljetopisu“ za god. 1908., onda će se dati na obrađivanje građe, što ju je prikupio, a taj će se rad štampati u „Starinama“.

Na velikoj susretljivosti, koju je visoka kr. zemalj. vlada pokazala Akademiji tim, što ju je i novčano poduprla i prof. Milčetiću dala dopust, bez kojega uza sve njegove žrtve rečeni rad njegov ne bi bio moguć, neka bude visokoj kr. zemaljskoj vladi ponovno izrečena najtoplija zahvala.

Odbor za sabiranje spomenikâ tradicionalne literature prihvatio je za prvi, raspravni dio „Zbornika“ članak dra. Ivana Strohala: „Ustanovljivanje prava, koje u narodu živi“.

Osim redovnih prinosa i nastavaka započetih građa iz različitih krajeva odbor je prošavše godine primio i prvi dio opširne radnje, u kojoj ravn. učitelj Milan

Lang prikazuje život i običaje Samobora. Akademija se pouzdano nada, da će se za ovim primjerom doskora povesti i drugi suradnici, koji su se dali na opisivanje starih varoši naših.

Ljubaznim nastajavanjem nar. zastupnika g. prof. Vjekoslava Spinčića moglo se pristupiti sistematičkomu istraživanju folklorističkih pojava u Istri. Dosad je osiguran rad u kotaru volovskom sa središtem u Kastavščini, te se molbi Akademije odazvalo više vještih suradnika, s pomoću kojih će se u „Zborniku“ podati potpuna slika cijeloga rečenoga kraja.

Gosp. Franjo Kiošević, upravitelj župe u Kukujevcima, poklonio je folklorističkomu arhivu rukopis stare hrvatske lječaruše, pa mu Akademija i kod ove zgode izriče svoju zahvalu.

Iz dotacije za znanstvena istraživanja za g. 1908. u iznosu od K 600 podijelila je Akademija K 300 svomu pravomu članu dru. V. Varićaku, da može u Rimu izučavati neke Boškovićeve matematičke radove, a K 300 pristavu zoologičkoga muzeja dru. K. Babiću za prirodopisno istraživanje Velebita.

Ispit iz ruskoga jezika za nagrade iz zaklade pokojnoga velikoga župana Julija Bubanovića vršio se pred povjerenstvom, kojemu su pripadali T. Smičiklas kao predsjednik, prof. dr. Đ. Škarić kao ispitatelj i dr. A. Musić kao perovođa, i to pismeni dne 28. listopada, a usmeni dne 29. listopada 1908. Prijavilo se šestero kandidata, od kojih je k ispitu pripušteno četvero, te je sve četvero steklo i nagrade po od K 180, i to Žarko Kalinić stud. phil., Vladimir Kesterčanek stud. phil., Mira Kočonda stud. phil. i Matej Potočnjak stud. phil. — U skupnoj sjednici Akademije od 13. prosinca 1908. odlučeno je raspisati natječaj i za g. 1909., i to za četiri nagrade u jednakom

iznosu, a ako bi nagradu zaslužilo više kandidata, da može ispitno povjerenstvo prema potrebi pojedine nagrade prepоловити, ali da nijedna nagrada ne bude manja od K 90.

Kod svečanosti je Akademija sudjelovala ovih: Na 4. internacionalnom kongresu matematikâ u Rimu od 6—11. travnja 1908. zastupao je Akademiju pravi član dr. V. Varićak i o kongresu napisao izvješće u „Ljetopisu“ za g. 1907. (sv. 22.). Svomu je najstarijemu članu, prvaku slavenske nauke, profesoru Vatroslavu Jagiću Akademija čestitala 70. rođeni dan.

O područnim zavodima Akademije: o knjižnici, arhivu i Strossmayerovoj galeriji slika čast mi je izvijestiti ovo:

U knjižnici je popisivanje knjiga iz knjižnice pokojnoga I. K. Tkalčića dovršeno, a one knjige, što ih Akademijska knjižnica već ima, po želji pokojnikovoj predane „Zboru duhovne mladeži zagrebačke.“ Novi su ugovori za izmjenu publikacija prošle godine sklopljeni: s redakcijom časopisa „Archivum Franciscanum historicum“ u mjestu Quaracchi kod Firenze, s „Institutom für österreichische Geschichtsforschung“ u Beču, s društvom „Società italiana per il progresso delle scienze“ u Rimu, s redakcijom časopisa „Slavorum litterae theologicae“ u Pragu, a s knjižnicom moskovskoga universiteta raširena je samo zamjena publikacija. — S osobitom zahvalom spominjem, da su mnogi pisci, i domaći i strani, slali Akademiji svoja djela na poklon. Popis svih primljenih knjiga štampat će se u „Ljetopisu“ za godinu 1908.

U arhivu se nije u g. 1908. dogodilo ništa, što bi trebalo ovdje spomenuti.

Strossmayerova galerija slika povećala se prošle godine 1908. većim brojem slika:

1. Njegovo cesarsko i kraljevsko apostolsko Veličanstvo blagoizvoljelo je na jugoslavenskoj umjetničkoj izložbi saveza „Lade“ nabavljene umjetnine premilostivo darovati odjelu modernih umjetnika Akademijske Strossmayerove galerije. Te umjetnine (13 komada), nabavljene za cijenu od K 6000, jesu:

A. Iz bugarskoga odjeljenja: Polazak u lov od Jaroslava Vjesina, Djevojčice od G. Želeskova, Dunav od Atanasa Mihova i Kaja-ćuprija od Aleksandra Muttaffova.

B. Iz srpskoga odjeljenja: Proljetni oblaci i Vrijes od Marka Murata pa Zamišljena od Bete Vukanovićke.

C. Iz slovenskoga odjeljenja: Stari Gorenac od Ferde Vesela i Pralja od Henriete Šantelove.

D. Iz hrvatskoga odjeljenja: Mjesečina od Josipa Bužana, Cvijet pozlaćeni od Otona Ivekovića, Iz Kraljevice od Branka Šenoe i srebrna plaketa „Oranje“ od Roberta Frangeša.

2. Kralj. zemaljska vlada, odio za bogostovlje i nastavu u Zagrebu, na istoj je izložbi kupila i darovala Akademskoj Strossmayerovoj galeriji veliki triptih „Molitva“ od Riste Vukanovića i mramorno poprsje djeteta od Bugarina Andreja Nikolova.

3. Sama je Akademija kupila na istoj izložbi: Školj sv. Marka od Klémenta Crnčića i U predvečerje od Ferde Kovačevića.

4. G. marquis De Piennes, vlastelin u Vrbovcu, darovao je jedno propeće, rezbariju od slonove kosti iz XVII. stoljeća.

5. G. Rudolf grof Norman Ehrenfelski u Valpovu darovao je dvije zlatne medalje, jednu kovanu povodom 40-godišnjice krunjenja Nj. Veličanstva za kralja hrvatsko-ugarskoga 1907., a drugu povodom 60-godišnjice vladanja Nj. Veličanstva 1908.

G. Milko Cepelić u Đakovu poslao je namještaj pisaće sobe pokojnoga pokrovitelja Akademije biskupa Josipa Jurja Strossmayera te je sam sudjelovao kod uređivanja „Strossmayerove sobe“, koja je smještena u šestoj dvorani galerijskih prostorija. Kad se ta soba konačno uredi, bit će pristupna i općinstvu.

Smrću je Akademija prošavše godine izgubila dva svoja odlična prava člana: Dne 24. travnja 1908. umr'o je naglom smrću na Rijeci (na putu iz Pariza u svoj zavičaj Dubrovnik) najstariji član filozofičko-juridičkoga razreda Dr. Valtazar Bogišić, koji je Akademiji pripadao još od god. 1867. Kao pravni historik izišao je pokojnik na velik glas u slavenskom svijetu, a i izvan njegovih granica. Kod nas je on pravnu historiju upravo osnovao. Našoj je Akademiji prvih godina njezina života bio marljiv suradnik. Već u 1. knjizi „Rada“ štampana su dva njegova prinosa za našu pravnu historiju, od kojih je jedan „Izvještaj o dosadanjoj radnji opisivanja narodnijeh običaja pravnijeh“. Takova su izvještaja poslije u „Radu“ štampana još tri. Poslije je Akademija u „Posebnim djelima“ izdala dvije njegove knjige: „Pisani zakoni na slovenskom jugu. Bibliografski naert dra. V. Bogišića. I. Zakoni izdani najvišom zakonodavnom vlašću u samostalnim državama. Zagreb 1872.“ i „Zbornik sadašnjih pravnih običaja u južnih Slovena. Knjiga I. Građa u odgovorima iz razliĉnih krajeva slovenskoga juga. Osnovao, skupio, uredio V. Bogišić. Zagreb 1874.“ Napokon su kao 19. knjiga „Monumentorum spect. hist. Slav. merid.“ izišla „Acta coniurationem Petri a Zrinio et Francisci de Frankopan nec non Francisci Nadasdy illustrantia, e tabulariis gallicis desumpta redegit dr. V. Bogišić. Zagrabiæ 1888“, a kao 9. knjiga „Monumentorum hist.-jur. Slav. merid.“: „Liber statutorum civitatis Ragusii compositus a. 1272.,

nunc primum in lucem protulerunt, praefatione et apparatu critico instruxerunt, indices adiecerunt V. Bogišić et C. Jireček. Zagrabiae 1903“.

Dne 21. svibnja 1908. preminuo je u Zagrebu nakon duge, teške bolesti najstariji član i dugogodišnji predstojnik matematičko-prirodoslovnoga razreda Spiro Brusina, koji je Akademiji pripadao od god. 1874. Kao mnogogodišnji ravnatelj zoologičkoga odjela narodnoga muzeja, koji je on osnovao, i kao sveučilišni profesor nastojao je živo oko promicanja interesa za zoologiju i oko izučavanja naše osobito morske faune, koju je kao Dalmatinac već zarana zavolio. Neka spomenem i to, da je mnogo putujući po stranom svijetu i općeći s najglasovitijim zastupnicima svoje struke u Evropi svagdje budio interes za naučna nastojanja u Hrvatskoj. Napredak naše Akademije bio mu je svagda na sreću. Pored znatnoga broja svojih radnja na stranim jezicima priopćio ih je lijep broj i u publikacijama Akademije, u „Radu“ i u „Ljetopisu“. Već 1. knjiga „Rada“ donosi od njega „Prineske malakologiji hrvatskoj“, a još pred samu smrtonosnu bolest štampao je u „Radu“ (knj 169., 171., 173.) opsežnu raspravu „Naravoslovne crtice sa sjevero-istočne obale Jadranskoga mora. Dio 4. i posljednji, specijalni“. Osim toga je među „Djelima Jugoslavenske akademije“ izdao djelo: „Građa za neogensku malakološku faunu Dalmacije, Hrvatske i Slavonije uz neke vrste iz Bosne, Hercegovine i Srbije. Složio S. Brusina. Sa 21 tablicom. Zagreb 1897.“

Dne 17. studenoga 1908. umr'o je u Biogradu čl. dop. historičko-filologičkoga razreda Milan Đ. Milićević, državni savjetnik u miru, poznati ljupki i plodni spisatelj srpski, koji je našoj Akademiji pripadao od godine 1879.

Sjetimo se ovdje i dobrotvora Akademije plemenitoga i rodoljubivoga biskupa Pavla Guglera, koji je dne 22. veljače 1909. u Zagrebu preminuo i osim znatne svote, koju je Akademiji za života darovao, mislio na nju i u svojoj oporuci.

Uspomeni svojih preminulih članova odužit će se Akademija posebnim nekrolozima u svom „Ljetopisu“. A u ovoj svečanoj zgodi kličemo i njima i biskupu Gugleru: Slava im!

Iza toga je pravi član dr. Đ. Arnold čitao svoju raspravu „Monizam i kršćanstvo,“ koja će se štampati u „Radu“.

VI.

ZAGLAVNI RAČUNI

za god. 1908.

1. Prijegled

prihoda i rashoda Jugoslavenske akademije znanosti i
umjetnosti za god. 1908.

A. Prihod.

	Proračun za g. 1908.		Primitak g. 1908.		Prema prora- čunu više (+) ili manje (—)	
	K	f.	K	f.		
1. Četiri petine čistoga pri- hoda iz Akad. zaklada prema čl. 15. pravilâ .	16.500	17.322,74	+	822,74		
2. Potpora kr. zem. vlade za „Codex diplomaticus“	6.000	6.000	—			
3. Potpora kr. zem. vlade za dalmatinske statute	5.000	5.000	—			
4. Strossmayerova zaklada za galeriju slika . . .	868	868	—			
5. Čisti prihod Akad. kuća, i to:						
a) Nadbisk. trg (1.600) 910·19						
b) Trg Franje Josipa br. 6. (5.330) 5.056·28						
c) Šenoina ulica br. 4 (2.020) 1.916·67						
d) Petrinjska ulica br. 46 (6.400) 6.841·57	15.350	14.724,71	—	625,21		
6. Prihod od pretplate i prodaje knjiga . . .	4 500	5 556,01	+	1.056,01		
7. Kamate i drugi prihodi	—	2.434,49	+	2.434,49		
Svota	48.218	51.905,95	+	3.687,59		

Prelazni prihod.

	Proračun za g. 1908. K f.	Primitak (Izdatak) g. 1908. K f.	Prema prora- čunu više (+) ili manje (—)
1. Kuće (Nadbiskupski trg 1.753·81, — Trg Franje Josipa 2.694·76, — Se- noina ulica 1.207·33, — Petrinjska ul. 1.518·43)	—	7.174 ₃₃	—
2. Prihod iz zaklade za opću naobrazbu . .	—	2.461 ₉₆	—
3. Prihod Bubanovićeve zaklade	—	945	—
Svota . .	—	10.581 ₂₉	—
Svega skupa prihod . .	—	62 487 ₂₄	—
Prijenos iz godine 1907. .	—	55.593 ₅₉	—
Ukupno . .	—	118.080 ₈₃	—

B. Rashod

I. Troškovi općeniti.

1. Uprava	5.180	4.684 ₆₃	—	495 ₃₇
2. Akademijaska palača .	1.948	1.881 ₉₈	—	66 ₀₂
3. Knjižnica i arhiv . .	1.644	1.640 ₂₀	—	3 ₈₀
4. Galerija slika . . .	2.000	2.951 ₆₆	+	951 ₅₆
5. Otplata zajma . . .	1.268	1.267 ₂₀	—	— ₈₀
6. Razni troškovi . . .	400	561 ₀₉	+	161 ₀₉
Svota . .	12.440	12.986 ₆₆	+	546 ₆₆

II. Troškovi za književni rad:

A. Sabiranje građe i znanstvena istraživanja.

1. Predradnje za izdavanje „Monumenata“ . . .	500	558 ₆₅	+	58 ₆₅
2. Skupljanje građe za 3. povijest hrv. književn. Ekscerpiranje riječi za „Rječnik“	200	—	—	200
4. Za istraživanje glagolj- skih spomenika	600	595 ₂₂	—	4 ₇₈
5. Prinos za znanstvena istraživanja III. razr.	600	600	—	—
Svota . .	2.500	2.353 ₈₇	—	146 ₁₃

B. Troškovi za Akademijske publikacije.

	Proračun za g. 1908. K f.	Izdatak g. 1908. K f.	Prema prora- čunu više (+) ili manje (—)
6. „Rječnik“. Svez. 27. (10 araka)	4.400	4.051. ₅₀	— 348. ₅₀
7. „Ljetopis“ Svezak 22. (15 araka)	1.100	1.262. ₃₂	+ 162. ₃₂
8. „Rad“ 4 knj. (172.—175.) (60 araka)	9.800	9.049. ₉₀	— 750. ₁₀
9. „Monumenta“, Vram- čeva kronika (8 araka)	1.000	1.149. ₇₇	+ 149. ₇₇
10. „Zbornik za nar. život.“ Svez. 13. (20 araka)	4.600	4.166. ₅₁	— 433. ₄₉
11. „Codex diplomaticus“ svezak V.	7.100	7.091. ₄₃	+ 7.091. ₄₃
12. „Codex diplomaticus“ svezak VI		7.485. ₂₃	+ 385. ₂₃
13. Prinosi za hrv. pravno- povj. rječnik. Sv. 1.	5.000	2.393. ₈₀	— 2.606. ₂₀
14. Korektura	1.000	1.136	+ 136
Svota	34.000	37.786. ₄₀	+ 3.786. ₄₆
Sav trošak za knjiž. rad	36.500	40.140. ₃₃	+ 3.640. ₃₃
Ukupni rashod	48.940	53.126. ₉₉	+ 4.186. ₉₉

Prelazni izdaci.

1. Kuće	—	7.174. ₃₃	—
2. Ostali	—	3.406. ₉₆	—
Svota	—	10.581. ₂₉	—
Svega skupa rashod	—	63.708. ₂₈	—

Prema tomu pokazuje se za godinu 1908.

A. Prihod	K 62.487. ₂₄
B. Rashod	„ 63.708. ₂₈
Preostaje dakle manjak od	K 1.221. ₀₄
K tomu prijenos od g. 1907.	„ 55.593. ₅₉
Ostaje ukupno za prijenos	
u g. 1909.	K 54.372. ₅₅

U Zagrebu, dne 25. januara 1909.

Tajnik :

Dr. Fran Vrbanić v. r.

Pregledali, s priložima isporedili i u redu pronašli

U Zagrebu, dne 10. februara 1909.

Prema čl. 15. pravilâ izabrani revizionalni odbor :

Dr. Ante Bauer v. r.

Dr. V. Varićak v. r.

2. Akademijske zaklade

na koncu godine 1907. po iskazu računarskoga ureda
kralj. hrvat.-slav.-dalm. zemaljske vlade od 21. aprila
god. 1908.

A. Općenita zaklada Jugoslavenske akademije.

	Krone
1. U hrvat.-slav. 4% rasteretnicama . .	182.400.—
2. U ugarskim 4% rasteretnicama . . .	400.—
3. U ugarskoj 4% krunskoj renti . . .	57.900.—
4. U hrv.-slav. regalno -odštetnoj obvez- nici	8.800.—
5. U zadužnicama zajedničke papir. rente	149.400.—
6. U zadužnicama austr. srebrne rente .	200.—
7. U obveznicama lutrijskoga zajma od god. 1860.	7.000.—
8. U učesnici lutrijskoga zajma od g. 1864.	100.—
9. U ugarskoj 4% zlatnoj renti	23.400.—
10. U založnicama I. hrvatske štedionice	76 600.—
11. U založnicama hrv.-slav. hipotekarne banke	146.200.—
12. U privatnim obveznicama	31.000.—
13. U dionicama društva „Associazione dalmatica“	40.000.—
14. U srećki brunšvičkoga zajma od 1. ožujka 1869.	70.—
15. U dionicama zemunske pučke štedionice	400.—
16. U štedioničkim uložnicama	2.343·86
Ukupno	726.213·86
K tomu ostatak gotovine koncem godine 1907. sa	3.020·55

**Iznos faktičnoga imutka za-
klade na koncu god. 1907. 729.234·41**

prema K 719.209·18 godine 1906.

U gornjoj je svoti sadržana zaklada biskupa J. J. Strossmayera za uzdržavanje Strossmayerove galerije slika sa K 21.700 i zaklada baruna Gustava Hillepranda Prandaua sa K 24.400

**B. Zaklada Jugoslavenske akademije za osnutak
umjetničkoga razreda u proslavu 90. rođendana
utemeljitelja biskupa J. J. Strossmayera.**

a) U efektima	10.925·96
b) U gotovom	220·50
Ukupno	11.146·46
prema iznosu od	10.636·07
na koncu godine 1906.	

3. Akademijske zaklade

na koncu godine 1908. po iskazu računarskoga ureda
kralj. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade od 22. travnja
god. 1909.

A. Općenita zaklada Jugoslavenske akademije.

	Kruna
1. U hrv.-slav. 4% rasteretnicama . . .	182.400.—
2. U ugarskim 4% rasteretnicama . . .	400.—
3. U ugarskoj 4% krunskoj renti . . .	57.900.—
4. U hrv.-slav. regalno-odštetnoj obvez- nici	8.800.—
5. U zadužnicama zajedničke papir. rente	149.400.—
6. U zadužnicama austr. srebrne rente .	200.—
7. U obveznicama lutrijskoga zajma od god. 1860.	5.000.—
8. U učesnici lutrijskoga zajma od g. 1864.	100.—
9. U ugarskoj 4% zlatnoj renti	23.400.—
10. U založnicama I. hrvatske štedionice	96.800.—
11. U založnicama hrv.-slav. hipotekarne banke	144.200.—
12. U privatnim obveznicama	25.000.—
13. U dionicama društva „Associazione“ dalmatica“	40.000.—
14. U srećki brunšvičkoga zajma od 1. marta 1869.	70.—
15. U štedioničkim uložnicama	1.663·69

Ukupno . . . 735.333·69

K tomu ostatak gotovine koncem
g. 1908. i tražbina zaklade na
Akademiju sa 3.216·32

**Iznos faktičnoga imutka zaklade
na koncu godine 1908. . . . 738.550·01**

prema K 729.234·41 godine 1907.

U gornjoj je svoti sadržana zaklada biskupa J. J. Strossmayera za uzdržavanje Strossmayerove galerije slika sa K 21.700 i zaklada baruna Gustava Hillepranda Prandau-a sa 24.400 K.

B. Zaklada Jugoslavenske akademije za osnutak umjetničkoga razreda u proslavu 90. rođendana utemeljitelja J. J. Strossmayera.

a) U efektima	11.406·21
b) U blagajničkom ostatku	220·50
Ukupno	11.626·71
prema iznosu	11.146·46
na koncu godine 1907.	

Nepokretni je imetak Jugoslavenske akademije na koncu godine 1908. ovaj:

- 1) Palača na Zrinjskom trgu br. 11.;
- 2) Kuća na Nadbiskupskom trgu br. 11.;
- 3) Kuća na Trgu Franje Josipa br. 6.;
- 4) Kuća u Šenoinoj ulici br. 4.;
- 5) Kuća na uglu Šenoine ulice br. 6. i Petrinjske ulice br. 46.

Ukupna vrijednost Akademijskih nepokretnina računa se na koncu godine 1908. prema faktičnomu trošku na 847.000 K.